

ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ГРАДА НОВОГ САДА

ИЗВЕШТАЈ

О РАДУ ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ГРАДА НОВОГ САДА

ЗА 2018. ГОДИНУ

Нови Сад, март 2019. година

С А Д Р Ж А Ј

I СТАНОВНИШТВО ГРАДА

II ДЕЛАТНОСТ ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД

III ОРГАНИЗАЦИЈА ЦЕНТРА И ЗАПОСЛЕНО ОСОБЉЕ

IV УСЛОВИ РАДА

V РЕАЛИЗАЦИЈА СОЦИЈАЛНЕ И ПОРОДИЧНО-ПРАВНЕ ЗАШТИТЕ

5.1 СЛУЖБА ЗА ПРИЈЕМ И УПРАВНО-ПРАВНЕ ПОСЛОВЕ

5.2. СЛУЖБА ЗА ЗАШТИТУ ДЕЦЕ И МЛАДИХ

5.3.СЛУЖБА ЗА ЗАШТИТУ ОДРАСЛИХ И СТАРИХ

5.4.ДНЕВНИ БОРАВАК ЗА ДЕЦУ И МЛАДЕ ИЗ ПОРОДИЦА У РИЗИКУ

5.5 САВЕТОВАЛИШТЕ ЗА БРАК И ПОРОДИЦУ

5.6. СЛУЖБА ЗА ФИНАНСИЈСКО-РАЧУНОВОДСТВЕНЕ И АНАЛИТИЧКО-ПЛАНСКЕ ПОСЛОВЕ

5.7.ПРИХВАТИЛИШТЕ ЗА ДЕЦУ „СИГУРНА ДЕЧИЈА КУЋА“

5.8. ПРИХВАТИЛИШТЕ ЗА ЖЕНЕ И ДЕЦУ УГРОЖЕНЕ ПОРОДИЧНИМ НАСИЉЕМ „СИГУРНА ЖЕНСКА КУЋА“

5.9. СЛУЖБА ЗА ЕКОНОМСКО-ТЕХНИЧКЕ ПОСЛОВЕ

I СТАНОВНИШТВО ГРАДА

Демографски подаци о становништву Града Новог Сада

Подаци о броју становника Града Новог Сада

Град Нови Сад простире се на површини од 69.917,2 ха. Састоји се од две градске општине и то: Градска општина Нови Сад и Градска општина Петроварадин. Општина Нови Сад се простире на 11 катастарских општина, а Општина Петроварадин, на четири. Подручја градских општина чине насељена места, односно подручја катастарских општина која улазе у њихов састав.

Мрежу насеља Града Новог Сада чине, осим самог Новог Сада са насељима Петроварадин и Сремска Каменица (уже подручје), још и Футог (градско насеље), Ветерник, Руменка, Каћ, Будисава, Буковац, Лединци (приградска насеља) и Бегеч, Ченеј, Степановићево, Кисач, Ковиљ (сеоска насеља).

Број становника Града Новог Сада се константно увећава од пописа до пописа. Према резултатима Пописа становништва из 2011. године, Град Нови Сад броји 341.625 становника, што је повећање за 42.331 лице (или 14%), у односу на претходни пописни период.

Процењен број становника средином 2017. године износи 356.126 (Републички завод за статистику – Саопштење СН70 – Процене становништва, 2017.)

Просечно годишње, број становника, од 1953. до 2011. године, се увећавао за 3.809 становника. Град Нови Сад је имао највећи пораст броја становника у периоду од 1961. до 1971. године.

Подаци о карактеристикама становништва Града Новог Сада

Полна структура

На основу резултата Пописа становништва из 2011. године, евидентирано је 179.924 (52,7%) лица женског пола и 161.701 (47,3%) лица мушког пола у укупном становништву Града Новог Сада.

Старосна структура становништва

Просечна старост становника у Новом Саду, у 2017. години, је 40,6 година, очекивана дужина живота мушкарца је 74,0 година, а жене 79,0. За исту годину индекс старења, у Граду Новом Саду, износи 110,4.(Републички завод за статистику – Витални догађаји, 2017.- СН40 и Процене становништва, 2017.–СН70)

У односу на претходни пописни период значајно је порастао број остарелих лица (за 22%). Висок проценат старих је једно од битних демографских обележја савременог становништва на овом подручју већ више деценија са тенденцијом даљег раста.

Образовна структура

Према попису из 2011. године, у Граду, је највише становника - 154.227 (53,14%) са средњом стручном спремом. Међутим, висок је проценат становника са вишом и високом стручном спремом - 58.508 (27%), што је далеко изнад просека у Републици Србији. Може се уочити да је 20% становника Града Новог Сада у категоријама – без школске спреме, с непотпуном основном школом и са завршеном основном школом.

Витална статистика

У току 2017. године било је 4.179 живорођених (од чега је 3.384 брачне деце, а 795 ванбрачне), а 3.895 умрлих. Природни прираштај (разлика између броја живорођених и броја умрлих) је, за 2017. годину, износио 284.

У односу на 2016. годину природни прираштај је мањи за 103. Нови Сад је једна од шест општина у Србији које имају позитиван природни прираштај.

Склопљени и разведени бракови

Број склопљених бракова у 2017. години износи 2.095 и у односу на 2016. годину је готово на истом нивоу. Посматрано у дужем временском периоду, број развода бележи веће флукуације од године до године, а у 2017. години је готово исти као претходне године.

У 2017. години на 1.000 становника било је 5,9 закључених и 1,5 разведених бракова. На 1.000 закључених бракова, долази 254,9 разведених. Просечно трајање разведеног брака, у 2017. години, у Граду Новом Саду је 12,4 године.

Подаци о домаћинствима и породицама

Према резултатима Пописа из 2011. године, на територији Града Новог Сада, живи 128.876 домаћинстава. Број домаћинстава се повећао за 22% (односно 22.564) домаћинства у односу на 2002. годину.

Структура домаћинстава према броју чланова је следећа: домаћинства са једним чланом чине 25,97%, двочла домаћинства 26,54%, домаћинства са три члана чине 20,04%, са четири члана 18,3%, са пет чланова 5,8% и са шест и више чланова 3,34%. Посматрајући процентуалну заступљеност домаћинстава према броју чланова, може се уочити да у Граду више од половине (52,5%) домаћинстава чине она са једним или два члана.

На основу резултата Пописа становништва 2011. године може се видети да 84,6% од укупног броја домаћинстава чине градска домаћинства а 15,4% сеоска. У односу на претходни пописни период значајније је порастао број домаћинстава у Граду у односу на број сеоских домаћинстава.

Резултати Пописа становништва из 2011. године доносе и податке о структури породица с обзиром на брачни статус и децу. Половину од укупног броја породица чине брачни парови са децом (50,53%), затим, по бројности, долазе брачни парови без деце (23,58%) и мајке са децом (16%).

Механичко кретање становништва

У току 2017. године, на територији Града Новог Сада је било 7.802 досељених и 5.552 одсељених лица. Број становника Града Новог Сада се, у току 2017. године, увећао за 2.250 становника, по основу механичког кретања становништва.

Подаци о одређеним групама становника Града Новог Сада

Подаци о незапосленима

На основу евиденције Националне службе за запошљавање, у децембру 2018. године било је 14.608 незапослених лица у Граду Новом Саду. Број незапослених, у децембру 2018. године, у Граду Новом Саду, се смањио за 2.166, односно 13%, у односу на децембар 2017. године. Више од половине (56,6%) незапослених су жене.

Према стручној спреми, највише незапослених је у категорији без занимања (I, II степен) и са трогодишњом квалификацијом (III степен). Они укупно чине 34,2% незапослених. Иза њих су лица са средњом стручном спремом – 30,3% и лица са високом стручном спремом – 26,6%.

Процентуална структура незапослених жена је нешто другачија. Највећи број незапослених жена се налази у категорији са високом стручном спремом – 31,6%, затим са средњом стручном спремом – 31,4% и без занимања (I, II степен) и са трогодишњом квалификацијом (III степен) – 26,4%.

Подаци о запосленима

Број запослених лица, у 2018. години, у Граду Новом Саду, је износио 149.578 од чега су 124.685 (83%) запослени у правним лицима (привредна друштва, предузећа, задруге, установе и друге организације), а 24.893 (17%) приватни предузетници (лица која самостално обављају делатност) и запослени код њих.

У односу на 2017. годину укупан број запослених, у 2018. години, се повећао за 7.996 лица. Повећање броја запослених се односи на приватне предузетнике (лица која самостално обављају делатност и запослене код њих), где је број порастао за 5.007 лица и на запослене у правним лицима (привредна друштва, предузећа, задруге, установе и друге организације) и то за 2.989 лица.

Просечна нето зарада у новембру 2018. године је износила 55.199 динара, а просечна зарада за једанаест месеци 2018. године је износила 53.744 динара (Републички завод за статистику – Саопштење ЗП14 – Зараде по запосленом у Републици Србији по општинама и градовима, новембар 2018.)

Подаци о пензионерима

Према подацима Покрајинског фонда ПИО, филијала Нови Сад, број пензионера, у Граду Новом Саду, у децембру 2018. године износио је 72.395. Посматрано у целини, преко половине (67,7%) су пензионери који остварују старосну пензију, 15,1% су пензионери који остварују инвалидску пензију, а 17,2% су они који остварују породичну пензију.

Нехигијенска насеља

На територији Града Новог Сада постоје два већа локалитета са изразито субстандардним облицима живота:

Велики Рит – насеље настало 1985. године у залеђу бесправно подигнутих стамбених објеката уз пут за Темерин. Ромско становништво је веома брзо почело насељавати ово ритско земљиште тако да их је већ 1991. године као стално настањених било око 800. Према подацима пописа становништва (Пројекат „Инфо мрежа - статистичка база података о становништву насеља Велики Рит“), обављеног од 01.12.2009. године до 24.02.2010. године, у насељу Велики Рит живи 2.751 становник. Према извештају социјалних радника који су учествовали у реализацији Пројекта, насеље је грађевински и инфраструктурно неуједначено. У појединим деловима насеља се налазе квалитетни објекти од чврстог материјала са одговарајућом инфраструктуром, док су у другим деловима објекти груписани провизорно, направљени од лима, картона и отпадног дрвета, без пратеће инфраструктуре.

Посебан проблем представља што многобројна лица са Косова немају решен статус јер немају лична документа и пријављен боравак што им онемогућава да остваре право на новчану социјалну помоћ и право на здравствену заштиту.

Бангладеш – датира као "насеље" од 1972. године. Настао је интервенцијом Центра за социјални рад. После пожара у једној ромској колонији у Новом Саду

око 100 ромских породица је пресељено на Бангладеш. Фарма се налазила усред поља (обрадивог земљишта) између Новог Сада и Руменке. Насељавање је било организовано, фарма је била адаптирана и претворена у простор за становање.

У 2009. години Екуменска хуманитарна организација је успела да, уз помоћ становника Бангладеша, изврши реконструкцију 60 стамбених објеката, обезбеди прикључке за воду и створи предуслове за електрификацију реконструисаних објеката. 08.10.2009. године 60 објеката је прикључено на електричну мрежу Војводине. Средства за прикључење је обезбедио Град Нови Сад, а исплата је извршена у виду интервентних једнократних помоћи. Центар је склопио, са свих 60 корисника, уговор о закупу стамбених јединица на пет година који је истекао 2014. године.

Услове живота у нехигијенским насељима карактерише следеће: стамбени објекти су грађени од лако запаљивих материјала, а због лоших инсталација постоји стална опасност од пожара, становништво се бави сакупљањем секундарних сировина од којих формирају мање депоније услед чега су хигијенски услови живота веома лоши и постоји опасност од развоја заразних болести. Становништво се храни тако што одређен број породица користи услуге народне кухиње, а већина сакупља храну из контејнера.

Велики проблем је што је одређен број становника непријављен односно немају лична документа, отуда не могу ни да реализују своја права (на новчану социјалну помоћ и остала права). Деца су уписана у вртић или школу, али најчешће је не похађају, а има деце која никад нису похађала школу.

Остале одлике Града

На територији Града, од установа и служби социјалне заштите, налазе се:

- Центар за социјални рад Града Новог Сада са Прихватилиштем за децу "Сигурна дечија кућа", Дневним боравком деце и младих из породица у ризику, привременим становањем деце и омладине без родитељског старања у становима којима располаже Град, са два објекта за смештај избеглих, прогнаних и расељених лица, Службом саветовалишта за брак и породицу и Прихватилиштем за жене и децу угрожене породичним насиљем „Сигурна женска кућа“;
- Геронтолошки центар „Нови Сад“, са три дома (Ново насеље, Лиман и Футог), РЈ Прихватилиштем и Прихватном станицом – дневни боравак за бескућнике, РЈ клубова за стара и одрасла лица (19 клубова), РЈ помоћ у кући и нега и РЈ Дневни боравак за одрасла и старија лица
- Дечје село "Др Милорад Павловић", Сремска Каменица;
- Дом Ветерник са Дневним боравком;
- Школа за основно и средње образовање „Милан Петровић“ Нови Сад, са предшколским, основношколским и средњошколским програмом, Дневним боравком, Радним центром, Сервисним центром, Едукативним кампом и Услужним центром.

За рад Центра, присуство осталих установа и служби социјалне заштите има вишеструки значај. Пре свега, Центар непосредније и лакше организује, прати и реализује низ облика заштите корисника. Друго, установе социјалне заштите су носиоци отворених облика заштите и разних активности које дају посебан квалитет остваривању социјалне заштите на овој територији.

Броју и квалитету услуга социјалне заштите доприносе и друштвено-хуманитарне организације које делују на овој територији. Поред хуманитарних организација и удружења које финансирају Град и Покрајина, Центар долази у контакт и активно сарађује и са другим носиоцима хуманитарних активности као што су невладине организације и удружења, разне домаће и иностране фондације и сл.

У виду донатора, у 2018. години, евидентирана су се разна предузећа, установе, службе, удружења, хуманитарне организације и слично: 1.) Психополис; 2.) СШ „Светозар Милетић“, 3.) „Жабац“ Bowling Novi Sad; 4.) Mozart; 5.) Комета; 6.) NEPI REAL ESTATE PROJEKAT; 7.) Зегин Фарм; 8.) Зегин HeltyFood; 9.) Фондација Ане и Владе Дивац; 10.) СББ фондација; 11.) Удружење Комета; 12.) ОШ „Јован Поповић“; 13.) Дарком; 14.) Салтекс; 15.) „Дијамант“ Зрењанин; 16.) Лео клуб; 17.) НИС Гаспром; 18.) Управа Јужнобачки округ; 19.) „Књаз Милош“, 20.) ОШ „Прва војвођанска бригада“ Нови Сад; 21.) Принц Александар Карађорђевић; 22.) Менса Србија; 23.) Савет месне заједнице Сремски Карловци; 24.) Бигз Office group; 25.) Коло српских сестара; 26.) Имлек Београд; 27.) Радионица пецива Константин; 28.) Вранић фарм; 29.) Унилевер Београд; 30.) Alltech; 31.) Јаје продукт; 32.) Вртић „Војвођански звончић“; 33.) Црвени крст; 34.) Пекара „Наша Виолета“; 35.) Медицински факултет Нови Сад; 36.) Удружење Мамаријум; 37.) Удружење „Апостоли“; 38.) Удружење уметника „Високо Ц“; 39.) Адриатик; 40.) Integrated pharma solutions; 41.) Неопланта; 42.) РТВ Војводина; 43.) Нина медиа; 44.) Женска одборничка група 45.) физичка лица 46.) анонимни донатори.

Центар ће наставити да активно сарађује са свим досадашњим или потенцијалним дародавцима и донаторима који су спремни да пруже било какав облик помоћи Центру као установи или корисницима социјалне заштите која се реализује преко Центра.

II ДЕЛАТНОСТ ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД

Центар обавља делатност која је у основи одређена Законом о социјалној заштити, Породичним законом, Законом о спречавању насиља у породици, Законом о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица, Градском и Општинским одлукама о социјалној заштити, Законом о финансијској подршци породици са децом, Законом о општем управном поступку, Кривичним законом Републике Србије,

Конвенцијом о правима детета, другим законима и низом подзаконских аката у виду правилника.

Центар поверене послове, као и послове прописане одлуком оснивача, обавља у складу са Правилником о организацији, нормативима и стандардима рада центара за социјални рад („Сл. гласник РС“, бр. 59/08, 37/10, 39/11- др. правилник и 1/2012 – др. правилник), као и Правилником о унутрашњој организацији са описом послова и систематизацијом Центра за социјални рад Града Новог Сада, на који сагласност, у складу са Законом о социјалној заштити, даје оснивач и Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања.

1.) У вршењу јавних овлашћења Центар, у складу са Законом о социјалној заштити, обавља следећу делатност:

1. процењује потребе и снаге корисника и ризике по њега и планира пружање услуга социјалне заштите;
2. спроводи поступке и одлучује о правима на материјална давања и о коришћењу услуга социјалне заштите;
3. предузима прописане мере, покреће и учествује у судским и другим поступцима;
4. води прописане евиденције и стара се о чувању документације корисника.

Послови који се односе на права, односно услуге социјалне заштите о чијем се обезбеђивању стара Република Србија обављају се као поверени, а послове који се односе на права, односно услуге социјалне заштите о чијем се обезбеђивању стара Аутономна Покрајина Војводина, односно Град Нови Сад, Општине Беочин и Сремски Карловци, Центар обавља у складу са прописом који доноси надлежни орган Града Новог Сада, Општина Беочин и Сремски Карловци, односно надлежни орган Аутономне Покрајине Војводине.

Поред наведених, Центар је обављао и стручне послове у спровођењу социјалне заштите, социјалног рада, породично-правне заштите и старатељства и то:

- откривао и пратио социјалне потребе грађана и проблеме у области социјалне заштите,
- предлагао и предузимао мере у решавању социјалних потреба грађана и пратио њихово извршење,
- организовао и непосредно пружао услуге социјалне заштите и социјалног рада, као што су дневне услуге у заједници (дневни боравак), услуге подршке за самосталан живот (додатна социјална подршка детету и ученику, становање уз подршку), саветодавно-терапијске и социјално-едукативне услуге, услуге смештаја у прихватилиште и друге услуге социјалне заштите,
- иницирао, развијао и унапређивао превентивне активности, које доприносе спречавању и сузбијању социјалних проблема,

- пружао дијагностичке услуге, спроводио одговарајући третман, саветодавно-терапијске услуге и стручну помоћ корисницима,
- подстицао, организовао и координирао професионални и добровољни хуманитарни рад у области социјалне заштите,
- водио евиденцију и документацију у складу са законом и другим прописима,
- учествовао у пословима планирања и развоја социјалне заштите у јединици локалне самоуправе и
- обављао и друге послове утврђене законом, другим прописима и одлукама Скупштине Града Новог Сада, Скупштине Општине Беочин и Скупштине Општине Сремски Карловци за које Центар обавља послове по уговорима са поменитум општинама.

2.) На основу Одлуке о социјалној заштити Града Новог Сада („Сл. лист Града Новог Сада“ бр. 38/2011, 10/2012, 34/2017. и 42/2018), Центар је обављао послове везане за:

-Услуге социјалне заштите: 1.) *дневне услуге у заједници* (дневни боравак, помоћ у кући) 2.) *услуге подршке за самосталан живот* (додатна социјална подршка детету и ученику, становање уз подршку), 3.) *саветодавно-терапијске и социјално-едукативне услуге;* 4.) *услуге смештаја – смештај у психватилиште и прихватну станицу и 5.) друге услуге које подржавају боравак корисника у породици и непосредном окружењу.*

- Материјалну подршку: 1.) *новчане помоћи* (месечна помоћ, једнократна помоћ, помоћ за опрему корисника за смештај у установу социјалне заштите или другу породицу, интервентна једнократна помоћ) 2.) *накнада трошкова за и сахрањивање и 3.) друге врсте материјалне помоћи.*

III ОРГАНИЗАЦИЈА ЦЕНТРА И ЗАПОСЛЕНО ОСОБЉЕ

1. Организација Центра

У складу са: Правилником о организацији, нормативима и стандардима рада центара за социјални рад („Сл. гласник РС“, бр. 59/08, 37/10, 39/11- др. правилник и 1/2012 – др. правилник), Одлуком о социјалној заштити Града Новог Сада („Сл.лист Града Новог Сада“, бр. 38/2011, 10/2012, 34/2017. и 42/2018.), Решењем о утврђивању броја стручних и других радника, чији се рад финансира из републичког буџета, на пословима јавних овлашћења у Центру за социјални рад Града Новог Сада и Решењем о давању сагласности на број и структуру запослених у Центру за социјални рад Града Новог Сада који се финансирају из буџета Града Новог Сада („Сл.лист Града Новог Сада“, бр. 37/17.), послови у Центру су организовани према специфичним карактеристикама група корисника,

према функцијама, односно према природи радних процеса. Послови су груписани на:

- послове социјалног рада;
- управно-правне послове;
- финансијско-административне послове и послове плана и анализе и
- техничке и помоћне послове.

Конкретизацијом ових принципа у Центру су формиране следеће Службе, Одељења и организационе јединице:

1. Служба за пријем и управно-правне послове;
2. Служба за заштиту деце и младих;
3. Служба за заштиту одраслих и старих;
4. Дневни боравак деце и младих из породица у ризику;
5. Саветовалиште за брак и породицу;
6. Финансијско-рачуноводствени послови;
7. Информатички и аналитичко плански послови;
8. Прихватилиште за децу „Сигурна дечија кућа“;
9. Прихватилиште за жене и децу угрожене породичним насиљем „Сигурна женска кућа“;
10. Служба за економско-техничке послове;
11. Одељење Центра у Беочину;
12. Одељење Центра у Сремским Карловцима.

У оквиру Службе за пријем и управно-правне послове, посебно је формирана:

1. Пријемна канцеларија и
2. Канцеларија за материјална давања.

2. Запослено особље

У Центру за социјални рад Града Новог Сада је 31. децембра 2018. године радило је 144 радника на неодређено време. Овде треба напоменути да је новосадски Центар међуопштински и да део радника обавља послове за Општине Беочин и Сремски Карловци и приказује се кроз извештаје о раду Одељења у Беочину као и за Општину Сремски Карловци.

Укупан број радника на неодређено време према извору финансирања

Извор финансирања	Број радника
Републички буџет	68
Градски буџет	76
УКУПАН БРОЈ РАДНИКА	144

Број радника запослених на неодређено време према врсти посла и извору финансирања

Врста послова	Репуб. буџет	Градски буџет	Укупно
Стручни радници и сарадници	60	51	111
Административно-финансијски	5	5	10
Помоћно-технички	3	20	23
УКУПАН БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ	68	76	144

Структура стручних радника према профилу

Стручни профил	Укупно
Социјални радник	24
Правник	12
Психолог	30
Педагог	15
Социолог	5
Специјални педагог	2
УКУПАН БРОЈ СТРУЧНИХ РАДНИКА	88

Поређећи број и структуру запослених, крајем 2018. године, у односу на претходне године, може се уочити да се број запослених радника констатно смањује. Број запослених крајем 2018. године је, у Центру за социјални рад Града Новог Сада са Одељењима, за 29 извршиоца мањи у односу на крај 2013. године. Уз константно растући број корисника, све сложенију проблематику којом се бави Центар, увођење нових категорија корисника, пораст броја права, мера, услуга и стручних поступака које пружа Центар, смањење броја запослених знатно отежава рад Центра.

Пројектна активност Центра за социјални рад Града Новог Сада у 2018. години

У току 2018. године, у Центру за социјални рад Града Новог Сада, реализоване су следеће програмске и пројектне активности у којима је Центар био носилац или партнер:

1. „Свратиште за децу улице“;
2. „Преноћиште за бескућнике“;
3. „Радна активација корисника социјалне заштите“;
4. „Позитиван правац“;
5. „Заштита деце од злостављања и занемаривања – психо социјална подршка“;
6. „Образовање и васпитање“;

Јавни рад:

"За грађане Новог Сада".

IV УСЛОВИ РАДА

Услови рада у Центру за социјални рад Града Новог Сада се континуирано побољшавају последњих неколико година. Побољшање је везано за проширење пословног простора, куповину и обнову канцеларијског намештаја, повећање броја рачунара, куповину и повећање броја друге техничке опреме.

Канцеларијски простор – Након надоградње спрата 2009. године, Центар је повећао број канцеларија за 9 (девет) и једну салу. Укупно сада, Центар располаже са 69 канцеларија и две сале.

Опремљеност пословног простора – Простор за краткотрајно и дневно збрињавање корисника је адекватно опремљен и континуирано се обнавља, односно одржава се на добром нивоу. Ситуација по канцеларијама је разнолика. Новоизграђени простор и канцеларије у њему су опремљени новим намештајем и пратећом техничком опремом док по пређашњим канцеларијама има и старог и новог намештаја.

Техничка опремљеност – Центар располаже са 138 рачунара и осам лаптоп рачунара. Од остале опреме, Центар има 84 штампача, 11 скенера, два фотокопир апарата, један видео-бим и видео надзор са 21 камером које омогућавају надзор простора на којем се налази: управна зграда (Змај Огњена Вука 13 и 15), Прихватилиште за децу „Сигурна дечија кућа“, Дневни боравак деце и младих из породица у ризику и контејнери за преноћиште бескућника који се налазе уз Центар. Видео и сигурносни систем је обезбеђен и за Прихватилиште за жене и децу угрожене породичним насиљем „Сигурна женска кућа" (са једанаест камера) и Саветовалиште за брак и породицу (са четири камере). Све канцеларије имају клима уређаје. У току 2016. год. Центар је обезбедио и 52 паник тастера како би повећао безбедност запослених.

Возни парк - Центар је, у току 2018. године, располагао са шест аутомобила, једним комби-возилом и једним пик-ап возилом.

V РЕАЛИЗАЦИЈА СОЦИЈАЛНЕ И ПОРОДИЧНО-ПРАВНЕ ЗАШТИТЕ

1. Кретање укупног броја корисника по старосним групама

Старосна група	2017.	%	2018.	%	Индекс
Деца	8.294	33,74	7.831	27,9	94
Млади	1.992	8,1	2.437	8,7	122
Одрасли	10.894	44,32	14.104	50,2	129
Старији	3.402	13,84	3.694	13,2	108
УКУПАН БРОЈ КОРИСНИКА	24.582	100	28.066	100	114

Кретање укупног броја корисника- У току 2018. године број корисника Центра се повећао, у односу на 2017. годину, за 3.484 корисника, односно 14%. Индекс укупног броја корисника Центра за социјални рад, у односу на претходну годину, износи 114. Од 28.066 корисника, њих 16.401 (58,4%) су корисници из претходних година. То су, у већини случајева, трајни или вишегодишњи корисници социјалне и породично-правне заштите (старатељство, новчана социјална помоћ, додатак и увећани додатак за помоћ и негу другог лица, смештај у установе социјалне заштите, породични смештај и слично). Новоевидентираних корисника, у 2018. години, је било 8.044 (28,7%), док је реактивираних било 3.621 (12,9%).

Процентуална структура- Посматрано по старосним групама у укупном броју корисника деца чине 27,9%, млади 8,7%, одрасла лица 50,2% и остарела лица 13,2%. У 2018. години је дошло до порста броја корисника у три старосне групе (млади, одрасли и старији), док је у категорији деце дошло до благог пада броја корисника. Процентуални однос старосних група корисника је сличан као и претходне године.

Корисници услуга социјалне и породично-правне заштите које пружа Центар, чине 8,2% укупног броја становника Града Новог Сада (процењен број становника за 2017. годину).

У току 2018. године 29.236 грађана Града Новог Сада се обратило Центру за разне врсте услуга. Поред 28.066 корисника услуга Центра, 920 лица Саветовалишту за брак и породицу, 250 лица Прихватилишту за жене и децу угрожене породичним насиљем «Сигурна женска кућа». У 2018. години у Центру је евидентирано 31.260 предмета.

2. Кретање укупне реализације права, мера и услуга социјалне и породично-правне заштите и стручних поступака

Услуге социјалне и породично-правне заштите	2017.	2018.	%
Старатељство	541	568	1.14
Непосредно старатељство	253	284	0.57
Привремено старатељство	394	425	0.85
Привремено колизијско старатељство	6	6	0.01
Усвојење	5	7	0.01
Упућивање на прилагођавање за усвојење	3	6	0.01
Превентивни надзор	35	44	0.09
Корективни надзор	15	1	0.00
Покретање поступка за потупно лишење родитељског права	23	4	0.01
Покретање поступка за делимично лишење родитељског права	6	9	0.02
Покретање поступка за лишавање пословне способности	26	56	0.11
Надзор над спровођењем мере васпитног налога	36	43	0.09
Помоћ и провера при извршењу васпитне мере посебне обавезе	130	90	0.18
Помоћ и провера при извршењу мере појачаног надзора од стране родитеља	28	23	0.05
Појачан надзор од стране органа старатељства	66	52	0.10
Помоћ и провера при извршењу мере појачаног надзора у одговарајућој установи	8	7	0.01
Упућивање у васпитну установу	1	1	0.00
Упућивање у васпитно-поправни дом	19	10	0.02
Помоћ и одржавање везе са малолетником при издржавању казне малолетничког затвора	3	3	0.01
Новчана социјална помоћ	7.187	5.675	11.38
Увећана новчана социјална помоћ	3.536	3.180	6.38
Додатак за помоћ и негу другог лица	1.551	1.617	3.24
Увећани додатак за помоћ и негу другог лица	1.682	1.736	3.48
Посебна новчана накнада	12	14	0.03
Једнократна новчана помоћ	3.953	4.453	8.93
Интервентне новчане помоћи	16	20	0.04
Ванредна једнократна новчана помоћ	2.965	2.617	5.25
Накнада трошкова сахрањивања	86	78	0.16
Опрема код првог смештаја	29	32	0.06
Помоћ у природи	12	29	0.06
Почетна процена	2.665	2.709	5.43
Поновни преглед	1.085	1.058	2.12
Усмерена процена	115	32	0.06
План услуга	1.625	914	1.83
Евалуација плана услуга	122	169	0.34

Неодложне интервенције	110	148	0.30
Конференција случаја	6	5	0.01
Одређивање опште подобности за усвојење	3	2	0.00
Процена опште подобности усвојитеља	9	7	0.01
Процена опште подобности за хранитељство	23	8	0.02
Процена конкретне подобности сродника за пружање услуга породичног смештаја	12	19	0.04
Процена конкретне подобности кандидата за пружање услуга породичног смештаја	2	3	0.01
Процена подобности старатеља	154	139	0.28
Упућивање на специјалистичку процену	8	7	0.01
Заступање	121	129	0.26
Праћење (мониторинг)	553	900	1.80
Други стручни поступци	5.803	6.574	13.18
Дневни боравак	356	347	0.70
Помоћ у кући	339	323	0.65
Укључивање у школовање	0	1	0.00
Упућивање на услуге у локалној заједници (клуб, обданиште, продужени боравак, летовање)	3	3	0.01
Интервенције и посредовање код других институција	269	118	0.24
Лични пратилац	334	422	0.85
Становање уз подршку	9	5	0.01
Индивидуално саветовање	1.249	1.469	2.95
Саветодавно усмеравање породице	1.092	968	1.94
Медијација	6	6	0.01
Породична терапија	2	131	0.26
Смештај у сродничку породицу	47	51	0.10
Смештај у другу породицу	217	223	0.45
Смештај у установу социјалне заштите	1.446	1.441	2.89
Смештај у прихватилиште/прихватну станицу	193	161	0.32
Социјално становање у заштићеним условима	23	26	0.05
Сигурна кућа	101	130	0.26
Налаз и мишљење суду у поступку мирења родитеља	0	2	0.00
Налаз и мишљење суду у поступку нагодбе родитеља		6	0.01
Налаз и мишљење суду за заштиту права детета	25	25	0.05
Налаз и мишљење суду за вршење родитељског права	292	281	0.56
Налаз и мишљење суду за регулисање личних односа деце и родитеља	58	56	0.11
Налаз и мишљење суду за издржавање детета	5	2	0.00
Налаз и мишљење суду за лишење родитељског права	10	17	0.03

Налаз и мишљење суду о целисходности за покретање припремног поступка	22	54	0.11
Налаз и мишљење суду у кривичном поступку	356	403	0.81
Налаз и мишљење суду у прекршајном поступку	140	93	0.19
Налаз и мишљење суду у другим поступцима	53	30	0.06
Налаз и мишљење суду о сврсисходности изрицања мера за заштиту од насиља	48	44	0.09
Налаз и мишљење суду у поступку за лишење пословне способности	32	9	0.02
Налаз и мишљење суду у поступцима за насиље у породици	63	146	0.29
Налаз и мишљење суду у поступку заштите права корисника	3	8	0.02
Налаз и мишљење суду о подобности родитеља за вршење родитељског права	9	9	0.02
Налаз и мишљење предшколској установи	9	15	0.03
Налаз и мишљење школи	22	25	0.05
Налаз и мишљење здравственој установи	33	20	0.04
Налаз и мишљење установи социјалне заштите	456	433	0.87
Налаз и мишљење полицији	313	544	1.09
Налаз и мишљење локалној самоуправи	19	11	0.02
Налаз и мишљење интер-ресорној комисији	2		-
Налаз и мишљење другим институцијама	338	534	1.07
Издавање потврда и уверења	4.609	5.150	10.33
Сагласност за склапање брака	0	5	0.01
Сагласност за управљање имовином	30	17	0.03
Сагласност за располагање имовином (наследничке изјаве, отуђење имовине...)	123	146	0.29
Услуге Саветовалишта за брак и породицу	2.189	2.052	4.11
УКУПНО	49.988	49.875	100

У 2018. години, реализовано је **49.875** права, мера, услуга и стручних поступака, што је на готово истом нивоу као и претходне године.

5.1. СЛУЖБА ЗА ПРИЈЕМ И УПРАВНО-ПРАВНЕ ПОСЛОВЕ

У складу са Правилником о организацији, нормативима и стандардима рада Центра за социјални рад („Сл. Гласник РС“, бр. 59/2008, 37/2010, 39/2011 – др. правилник и 1/2012. – др. правилник) односно Статутом Центра, основана је Служба за пријем и управно-правне послове. У оквиру службе формирне су:

1. Пријемна канцеларија и
2. Канцеларија за материјална давања.

Служба обавља све управно-правне послове за грађане, у поступцима остваривања права из области социјалне заштите и све правне послове у надлежности органа старатељства.

Служба за пријем и управно-правне послове има 26 запослених, од чега је један руководиоца службе. У структури запослених је: 13 правника, 9 административних радника и три стручна радника на пријему.

Канцеларија за материјална давања броји 8 запослених стручних радника социјалног рада.

Стручни радници Службе за пријем и управно-правне послове су похађали следеће обуке током 2018. године:

- Електронско канцеларијско пословање;
- Знање и вештине у приступу корисницима са менталним сметњама;
- Хиперактивност деце;
- Улога и одговорност ЦСР у заштити жртава насиља;
- Старатељска заштита;
- Едукација у вези са применом новог закона о финансијској подршци породицама са децом.

Поред наведеног стручни радници су присуствовали и бројним округлим столовима, трибинама и фокус групама.

Пријемна канцеларија

Делатност Пријемне канцеларије обухвата следеће послове:

- контакт са свим лицима који се Центру обраћају непосредно, телефонски или путем електронске комуникације;
- утврђивање сврхе обраћања, могућих начина решавања проблема (не само у оквиру рада Центра већ и шире друштвене заједнице), процесуирање захтева у којима се утврди потреба за радом Центра (провера евиденције о претходним обраћањима, повезивање или евидентирање лица у базу корисника и отварање пријемног листа);
- процесуирање дописа који су стигли од физичких и правних лица (Суд, Полицијска управа, здравствене установе, Градска управа, невладине организације и сл.);
- писмена комуникација са физичким и правним лицима на бази кратке, основне информације, када нема потребе за покретањем поступка и укључивањем других служби у Центру;
- вођење евиденције усвојених лица.

У Пријемној канцеларији, у току 2018. године, радила су три стручна радника.

Канцеларија за материјална давања

Канцеларија за материјална давања бави се пословима решавања по захтевима за: новчану социјалну помоћ, додаток и увећани додаток за помоћ и негу другог лица, једнократне и интерветне новчане помоћи. У раду се поштује територијални принцип рада, што значи да је сваки стручни радник задужен за одређени реон у Граду Новом Саду.

У току 2018. године, поднето је 1.862 нова захтева за новчану социјалну помоћ. Ово право је, у току 2018. године, остварило 3.476 породица са 8.275 чланова.

3. Кретање броја корисника новчане социјалне помоћи од 2014. до 2018. године

Године	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.
Број корисника	12.405	12.177	12.164	10.133	8.275
Ланчани индекс	109	98	100	83	82

У Табели бр. 3 може се видети кретање броја корисника новчане социјалне помоћи у петогодишњем периоду, од 2014. – 2018. године. Број корисника је прве три године био на готово истом нивоу, затим је 2017. године почео да пада. У току 2018. године број корисника новчане социјалне помоћи је био мањи за 18% у односу на претходну годину.

У току 2018. године поднето је 4.598 нових захтева за једнократну новчану помоћ. Право на једнократну новчану помоћ је, у току 2018. године, остварило је 4.453 лица.

Град Нови Сад је, у току 2018. године, обезбедио средства за набавку уџбеника, за децу из социјално угрожених породица, од првог до осмог разреда основне школе, и то за 2.617 корисника.

Град Нови Сад је обезбедио средства за следеће субвенције које остварују корисници новчане социјалне помоћи:

- 50% месечног износа комуналних услуга – право је користило од 350 до 650 породица корисника новчане социјалне помоћи и породица корисника додатка за помоћ и негу другог лица. Број породица који је остварио ово право се мења у току године, од месеца до месеца, а у вези је са променом броја лица која су остварила право на новчану социјалну помоћ и додаток за помоћ и негу другог лица. Право се остварује преко ЈКП Информатика;

- 50% износа за месечну карту – право могу да оставаре сви носиоци права на новчану социјалну помоћ. Право се остварује преко Јавног градског саобраћајног предузећа Нови Сад;

- право на ланч пакете – могу да остваре сви корисници новчане социјалне помоћи у сеоским насељима.

У току 2018. године, Канцеларији за материјална давања поднето је 39 захтева за накнаду трошкова сахрањивања.

У 2018. години, било је 19 новопримљених захтева за решавање стамбеног питања корисника новчане социјалне помоћи који су упућени Управи за социјалну и дечију заштиту.

Право на додатак за помоћ и негу другог лица је, у току 2018. године, реализовао је 1.617 корисника, а право на увећани додатак за помоћ и негу другог лица 1.736 корисника.

4. Кретање укупног броја корисника додатка и увећаног додатка за помоћ и негу другог лица од 2014. до 2018. године

Година	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.
Број корисника	3.051	3.039	3.112	3.233	3.353
Ланчани индекс	103	100	102	104	104

У Табели бр. 4 приказано је кретање броја корисника додатка и увећаног додатка за помоћ и негу другог лица у петогодишњем периоду од 2014. до 2018. године. Број корисника се константно повећава у посматраном периоду.

У циљу унапређења сарадње са институцијама у локалној заједници, размене знања и искуства те пружања подршке пројектима и истраживањима намењених сиромаштву, један представник и заменик из Канцеларије за материјална давања (од 2013. године) учествује у раду Мобилног тима Града Новог Сада који се бави техничком подршком у инклузији Рома.

Канцеларија за материјална давања има добру сарадњу са Градским Црвеним крстом, Градском управом за социјалну и дечију заштиту, Комесаријатом за избегла и расељена лица, Националном службом за запошљавање, ЈКП Информатиком. Ради квалитетнијег пружања услуга неопходно је успоставити бољу сарадњу и са другим институцијама у локалној заједници као и успоставити ближе контакте са невладиним сектором и донаторима.

Од 2015. године, свакодневно се води евиденција и ажурирају подаци о свим лицима која се обрађају Служби извршних органа Града Новог Сада, Сектору за правне и опште послове-Отворена канцеларија.

Правни послови

Правни послови обухватају примену управно-процесних правила у вођењу поступка и доношењу одлука у управним стварима чије је решавање законом поверено Центру за социјални рад.

Запослени на овим пословима поред управних, обављају и:

- правне послове у вези покретања судских и других поступака из породичних односа, заштите права детета, односно права других пословно неспособних лица и у другим случајевима када су учешће или активна легитимација органа старатељства прописани законом;
- послове вођења евиденције о: издржаваним лицима; деци без родитељског старања смештеној у институцијама социјалне заштите; деци без родитељског старања смештеној у хранитељске породице; деци ометеној у развоју на смештају у институцијама социјалне заштите; малолетним учиниоцима кривичних дела којима је изречена мера упућивања у заводске установе; деци под старатељством; усвојеницима и усвојитељима; одраслим и старим лицима под старатељством; одраслим и старим лицима смештеним у установама социјалне заштите; укњижби заложног права корисника; свим предметима по жалби; свим предметима у којима се Центар појављује као странка у судском спору; свим другим чињеницама из делокруга рада Центра. Издаје уверења о свим чињеницама о којима се води службена евиденција и сва друга уверења у оквиру делатности и овлашћења поверених Центру за социјални рад;
- послове информисања, правног саветовања запослених стручних радника ангажованих у другим Службама; учешћа у процени, планирању и реализацији услуга и мера социјалне заштите и старатељске заштите у сарадњи са запосленима на стручним пословима у социјалној заштити и др.

У току 2018. године у Служби за пријем и управно-правне послове, издато је 4.138 уверења за родитељски додатак за рођење првог, другог, трећег и четвртог детета и 354 уверења о пословној способности.

5.2. СЛУЖБА ЗА ЗАШТИТУ ДЕЦЕ И МЛАДИХ

Служба за заштиту деце и младих се бави заштитом интереса и права следећих категорија корисника: **деце и младих без родитељског старања; деце која су занемарена или у ризику од занемаривања; деце и младих жртава насиља; деце која су жртве трговине људима; деце из породица са поремећеним породичним односима; деце са сметњама у развоју и инвалидитетом; деце и младих са проблемима у понашању и остале деце и младих.**

У реализацији социјалне и породично-правне заштите присутне су следеће услуге: усвојење, старатељство, привремено старатељство, смештај у хранитељску породицу, смештај у установу социјалне заштите, додатак за помоћ и негу другог лица и увећани додатак, дневни боравак, персонална асистенција, привремено становање деце и омладине без родитељског старања у становима којима располаже Град, смештај у прихватилиште, смештај у прихватну станицу, једнократне новчане помоћи, опрема код првог смештај и др.

Служба за заштиту деце и младих, у току 2018. године, је радила са 31 запосленим стручним радником (25 водитеља случаја, 4 супервизора и руководица, односно 6 социјалних радника, 17 психолога, 6 педагога и 1 специјални педагог).

Стручни радници су имали прилику за стручно усавршавање и стицање бодова за обнављање лиценце. Похађали су следеће обуке:

- Знање и вештине у приступу корисницима са менталним поремећајима у социјалној заштити;
- Улога и одговорност центра за социјални рад у заштити жртава насиља у породици и партнерским односима;
- Дете са траумом од препознавања до помоћи;
- Самоповређивање адолесцената-практичне смернице за процену и терапијски рад;
- «Како постати пријатељ са великим змајем?»;
- Обука о злоупотреби деце путем интернета;
- У свету сенки-водич кроз подршку детету жртви породичног насиља, злостављања и занемаривања;
- Јачање капацитета професионалаца који раде са децом у систему алтернативне бриге.

Имали су учешће у стручним скуповима:

- «Здравље, самопоштовање и достојанство детета-Подршка деци на болничком лечењу»;
- Унапређење заштите деце жртава и сведока кривичних дела-мултисекторски приступ;
- «Интерсекторска сарадња у заштити деце од насиља»; «Улога центра за социјални рад у раду Групе за координацију и сарадњу при основном јавном тужилаштву на пријавама за насиље у породици»;

Стручни радници Службе за заштиту деце и младих, учествовали су на округлом столу: «Право детета да изрази своје мишљење» и на два консултативна састанка:

- Примена Закона о спречавању насиља у породици-предности и изазови;
- Консултативни састанак ради израде Стратешког плана ЕХО.

Били су учесници радионице: «Креирање индикатора ризика од дечијег брака». Имали су прилику да присуствују конференцији: «Системи подршке и заштите усмерени према опоравку-Прилика за развој сарадње и јачање заједнице у борби против злоупотребе дрога» и предавању о хиперактивности код деце.

Два супервизора су ангажовани волонтерски на пројекту Министарства здравља-Превенција наркоманије у школама. Завршили су обуку за рад мултисекторских тимова и учествовали у реализацији радионица на поменутој тему.

У оквиру пројекта «Заустави-заштити-помози» Покрајинског секретаријата за здравство и Центра за подршку женама, стручни радници су имали учешће у радној групи која се стара о функционисању Центра за жртве сексуалног насиља на Клиници за гинекологију и акушерство Клиничког центра Војводине. Учествовали су у изради ЛАП-а за младе, као и округлом столу везано за безбедност младих.

Стручни радници Службе за заштиту деце и младих су, у 2018. години, својим радом обухватили 6.886 корисника.

5. Кретање укупног броја корисника по основним категоријама

Деца и млади	2017.	%	2018.	%	Индекс
Деца и млади без родитељског старања	366	5,11	380	5,52	104
Деца занемарена или у ризику од занемаривања	571	7,97	622	9,03	109
Деца жртве насиља	1.816	25,35	1.314	19,08	72
Деца и млади жртве трговине људима и експлоатације	28	0,39	26	0,37	93
Деца и млади са сметњама у развоју и ивалдитетом	987	13,77	1.035	15,03	105
Деца и млади са проблемима у понашању и у сукобу са законом	1.559	21,76	1.466	21,29	94
Поремећени породични односи	1.109	15,48	1.239	18	112
Остала деца и млади	728	10,16	804	11,67	110
УКУПАН БРОЈ	7.164	100	6.886	100	96

Кретање укупног броја деце и младих- Индекс укупног броја корисника у Служби за заштиту деце и младих, у односу на претходну годину износи 96, што значи да је број корисника мањи за 4%. Број обухваћене деце и младих зависи од низа фактора: врсте проблема, њихових потреба, могућности заједнице да одговори на потребе, врсте поступака и неопходних облика заштите, законских прописа и сл.

Процентуална структура- Структура деце и младих, по подгрупама, у 2018. години, је следећа: деца без родитељског старања – 5,52%; деца занемарена или у ризику од занемаривања – 9,03%; деца жртве насиља – 19,08%; деца жртве трговине људима – 0,37%; деца са сметњама у развоју – 15,03%; деца и млади са проблемима у понашању и у сукобу са законом – 21,29%; деца и млади и одрасли из породица са поремећеним породичним односима - 18% и остала деца и млади – 11,67%. Структура деце и младих је слична као претходне године.

Анализа корисника према категоријама

Деца без родитељског старања

У категорији деце и младих без родитељског старања, у току 2018. године, евидентирано је 380 корисника, што у односу на претходну годину представља повећање броја корисника за 4%.

Структуру деце и младих без родитељског старања, према поткатогијама чине: деца чији су родитељи преминули – 37 (9,74%), деца и млади чији су родитељи непознати – 1 (0,26%), деца чији су родитељи лишени пословне способности 1(0,26%); деца чији су родитељи спречени да врше родитељску дужност – 91 (23,95%) деца чији су родитељи лишени родитељског права – 128(33,68%), деца напуштена од стране родитеља – 122 (32,1%).

Деца занемарена или у ризику од занемаривања

У категорији деце која су занемарена или у ризику од занемаривања, у току 2018. године, евидентирано је 622 корисника. У односу на претходну годину, то представља повећање броја корисника за 9%.

У структури деце која су занемарена или у ризику од занемаривања налазе се следеће поткатогије: деца чији су родитељи злоупотребили родитељско/старатељско право – 11 (1,77%) и деца која су занемарена, односно чији родитељи неадекватно врше родитељско/старатељско право – 611(98,23%).

Деца жртве насиља

У току 2018. године, у категорији деце жртава насиља, које је својим радом обухватила Служба за заштиту деце и младих, је евидентирано 1.314 корисника. Структуру жртава, према врсти насиља, чине: жртве физичког насиља – 250(19,02%); жртве сексуалног насиља – 49(3,73%); жртве емоционалног насиља – 1.015 (77,24 %).

Деца и млади жртве трговине људима

У току 2018. године, у категорији деце и младих жртава трговине људима, евидентирано је 26 корисника, што је смањење броја од 7% у односу на претходну годину. Структуру ове деце (према врсти проблема) чине: жртве сексуалне експлоатације – 1 (3,85%); просјачење – 9 (34,62%); закључење принудног брака -3 (11,54%) остали облици експлоатације – 2 (7,69%) и жртве трговине људима – 11(42,31%).

Деца и млади са сметњама у развоју и инвалидитетом

У категорији деце и младих са сметњама у развоју и инвалидитетом, у току 2018. године, евидентирано је 1.035 корисника, што представља повећање броја корисника за 5% у односу на претходну годину. Деца и млади из ове категорије су разврстани према следећим врстама проблема: телесни инвалидитет – 317 (30,63%); интелектуални инвалидитет – 305 (29,47%); ментални инвалидитет – 60 (5,79%); сензорни инвалидитет – 61 (5,89%); первазивни развојни поремећај – 140 (13,53%); вишеструка ометеност – 152 (14,68%).

Деца и млади са проблемима у понашању

У категорији деце и младих са проблемима у понашању, у току 2018. године, евидентирано је 1.466 корисника, што представља смањење броја корисника за 6% у односу на претходну годину.

Старосна структура деце и младих са проблемима у понашању је, према Закону о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица (Члан 3) дефинисана на следећи начин:

„Малолетник је лице које у време извршења кривичног дела навршило четрнаест, а није навршило осамнаест година.

Млађи малолетник је лице које је у време извршења кривичног дела навршило четрнаест, а није навршило шеснаест година.

Старији малолетник је лице које је у време извршења кривичног дела навршило шеснаест, а није навршило осамнаест година.

Млађе пунолетно лице је лице које је у време извршења кривичног дела навршило осамнаест, а у време суђења није навршило двадесет једну годину.“

Деца и млади, из ове категорије корисника, су разврстани према следећим врстама проблема: сукоб са законом – вршење кривичних дела – 903 (61,6%), сукоб са законом – вршење прекршаја – 210 (14,3%), асоцијално понашање – 226 (15,4%), скитња 12(0,82%), страни малолетници без пратње 2 (0,14%), сукоб са родитељима- 47 (3,2%), угрожавање сопствене безбедности – 40(2,7%) и остали корисници из ове категорије 26 (1,8%).

Поремећени породични односи

У категорији корисника из породица са поремећеним породичним односима, у току 2018. године, евиденирано је 1.239 корисника.

Корисници из ове категорије се групишу према следећим врстама потреба и проблема: деца са нерешеним односима родитеља око начина вршења родитељског права – 1.176 (94,9%); партнерски конфликти – 21 (1,7%) и остали конфликти у породици – 42(3,4%).

Из дате структуре се може уочити да је највећи проценат корисника из поткатеорије деце са нерешеним односима родитеља око начина вршења

родитељског права – 95% (односно деца родитеља у бракоразводном спору/ прекиду ванбрачне заједнице).

Остала деца и млади

У категорији остале деце и младих, у току 2018. године, евидентирано је 804 корисника, што је за 10% већи број него претходне године.

Ову категорију чине корисници са следећим потребама и проблемима: губитак значајне особе – 2(0,25%); недостатак једног родитеља/непотпуна породица – 10(1,24%); ограничене способности и изражене тешкоће за самосталан живот – 13(1,62%); бескућништво/скитња 2(0,25%); интерно расељена лица 1 (0,12%); припадност ромској популацији 1(0,12%); избеглице 3(0,37%) и остале врсте потреба и проблема – 621(77,24%), остале врсте искључености 151 (18,78%).

У поткатегију осталих врста потреба и проблема улазе лица којима је потребна: сагласност за располагање имовином (наследичке изјаве, отуђење имовине); сагласност за управљање имовином; сагласност за склапање брака; разне врсте уверења и сл.

Реализација права, мера и услуга социјалне заштите и породично-правне заштите и стручних поступака

6. Кретање услуга социјалне и породично-правне заштите

Услуге социјалне и породично-правне заштите	2017.	2018.	%
Старатељство	118	125	1.04
Непосредно старатељство	157	156	1.30
Привремено старатељство	78	50	0.42
Привремено колизијско старатељство	5	6	0.05
Усвојење	5	7	0.06
Упућивање на прилагођавање за усвојење	3	6	0.05
Превентивни надзор	35	44	0.37
Корективни надзор	15	1	0.01
Покретање поступка за потупно лишење родитељског права	23	4	0.03
Покретање поступка за делимично лишење родитељског права	6	9	0.08
Надзор над спровођењем мере васпитног налога	36	43	0.36
Помоћ и провера при извршењу васпитне мере посебне обавезе	130	90	0.75
Помоћ и провера при извршењу мере појачаног надзора од стране родитеља	28	23	0.19
Појачан надзор од стране органа старатељства	66	52	0.43
Појачан надзор уз дневни боравак у одговарајућој установи за васпитање и образовање малолетника	8	7	0.06
Упућивање у васпитну установу	1	1	0.01

Упућивање у васпитно-поправни дом	19	10	0.08
Помоћ и одржавање везе са малолетником при издржавању казне малолетничког затвора	3	3	0.03
Додатак за помоћ и негу другог лица	661	705	5.89
Увећани додатак за помоћ и негу другог лица	410	424	3.54
Једнократна новчана помоћ	497	338	2.82
Опрема код првог смештаја	29	32	0.27
Помоћ у природи	12	23	0.19
Ванредна једнократна новчана помоћ		468	3.91
Почетна процена	1.261	1.011	8.45
Поновни преглед	518	410	3.43
Усмерена процена	85	20	0.17
План услуга	502	353	2.95
Евалуација плана услуга	86	100	0.84
Неодложне интервенције	51	44	0.37
Конференција случаја	6	2	0.02
Одређивање опште подобности за усвојење	3	2	0.02
Процена опште подобности усвојитеља	9	7	0.06
Процена опште подобности за хранитељство	23	8	0.07
Процена конкретне подобности сродника за пружање услуга породичног смештаја	12	19	0.16
Процена конкретне подобности кандидата за пружање услуга породичног смештаја	2	3	0.03
Процена подобности старатеља	50	22	0.18
Упућивање на специјалистичку процену		2	0.02
Заступање	113	92	0.77
Праћење (мониторинг)	343	307	2.56
Други стручни поступци	2.388	2.265	18.92
Дневни боравак	201	181	1.51
Укључивање у школовање	0	1	0.01
Упућивање на услуге у локалној заједници (клуб, обданиште, продужени боравак, летовање)	3	3	0.03
Интервенције и посредовање код других институција	241	110	0.92
Лични пратилац	334	421	3.52
Становање уз подршку	9	5	0.04
Индивидуално саветовање	1.073	934	7.80
Саветодавно усмеравање породице	1.021	877	7.33
Медијација	6	6	0.05
Породична терапија	2	23	0.19
Смештај у сродничку породицу	47	50	0.42
Смештај у другу породицу	215	221	1.85
Смештај у установу социјалне заштите	96	93	0.78
Смештај у прихватилице/прихватну станицу	124	87	0.73
Налаз и мишљење суду у поступку мирења			0.02

родитеља	0	2	
Налаз и мишљење суду у поступку нагодбе родитеља	0	6	0.05
Налаз и мишљење суду за заштиту права детета	25	25	0.21
Налаз и мишљење суду за вршење родитељског права	292	281	2.35
Налаз и мишљење суду за регулисање личних односа деце и родитеља	58	56	0.47
Налаз и мишљење суду за издржавање детета	5	2	0.02
Налаз и мишљење суду за лишење родитељског права	10	17	0.14
Налаз и мишљење суду о целисходности за покретање припремног поступка	22	54	0.45
Налаз и мишљење суду у кривичном поступку	356	403	3.37
Налаз и мишљење суду у прекршајном поступку	140	93	0.78
Налаз и мишљење суду у другим поступцима	48	30	0.25
Налаз и мишљење суду о свисисходности изрицања мера за заштиту од насиља	31	12	0.10
Налаз и мишљење суду у поступцима за насиље у породици	37	29	0.24
Налаз и мишљење суду у поступку заштите права корисника	3	3	0.03
Налаз и мишљење суду о подобности родитеља за вршење родитељског права		6	0.05
Налаз и мишљење предшколској установи	9	10	0.08
Налаз и мишљење школи	22	25	0.21
Налаз и мишљење здравственој установи	30	13	0.11
Налаз и мишљење установи социјалне заштите	58	59	0.49
Налаз и мишљење полицији	199	134	1.12
Налаз и мишљење локалној самоуправи	6	2	0.02
Налаз и мишљење интер-ресорној комисији	1	0	0.00
Налаз и мишљење другим институцијама	230	165	1.38
Издавање потврда и уверења	64	69	0.58
Сагласност за склапање брака	0	5	0.04
Сагласност за управљање имовином	2	17	0.14
Сагласност за располагање имовином (наследничке изјаве, отуђење имовине...)	90	146	1.22
УКУПНО	12.907	11.970	100

У току 2018. године реализовано је 11.970 права, мера, услуга и стручних поступака, у Служби за заштиту деце и младих.

Реализација услуга социјалне заштите према категоријама корисника

Деца и млади без родитељског старања

У току 2018. године, деца без родитељског старања пружене су следеће услуге социјалне и породично-правне заштите: старатељство – 98, непосредно старатељство – 117, привремено старатељство – 18, привремено колизијско старатељство- 1, усвојење – 7, упућивање на прилагођавање за усвојење – 6, смештај у сродничку породицу – 42, смештај у другу породицу – 115, смештај у установу социјалне заштите – 39, смештај у прихватилиште/прихватну станицу – 17, једнократна новчана помоћ – 88, дневни боравак – 3, индивидуално саветовање – 63, саветодавно усмеревање породице -32 и остале услуге и стручни поступци (почетна процена - 24, поновни преглед -49, план услуга – 102, праћење – мониторинг -67 други стручни поступци – 190 и сл.).

Структура права, мера и услуга социјалне породично-правне заштите, које су пружене деци без родитељског старања, је следећа: смештај у другу породицу – 8,41%; непосредно старатељство – 8,56%; старатељство – 7,17%; једнократна новчана помоћ – 6,44%; смештај у сродничку породицу – 3,07%; праћење(мониторинг) – 4,9%; индивидуално саветовање – 4,61%; саветодавно усмеравање породице -2,34%; поновни преглед- 3,58%; план услуга – 7,46%; други стручни поступци – 13,9% и сл.

Деца занемарена или у ризику од занемаривања

Категорији деце која су занемарена или у ризику од занемаривања су, у току 2018. године, пружене следеће услуге социјалне и породично-правне заштите: старатељство – 22, непосредно старатељство – 23, привремено старатељство –13, привремено колизијско старатељство -1, једнократна новчана помоћ – 41, смештај у прихватилиште/прихватну станицу – 15, смештај у другу породицу - 62, смештај у сродничку породицу – 3, смештај у установу социјалне заштите – 2, индивидуално саветовање – 126, саветодавно усмеравање породице – 107, дневни боравак –9, интервенције и посредовање код других инситуција – 31 и остале услуге и стручни поступци: почетна процена -102, поновни преглед -61, план услуга - 51, праћење-мониторинг - 39, други стручни поступци - 258 и слично.

У структури услуга најзаступљеније су: старатељство – 1,57%, непосредно старатељство – 1,64%, привремено старатељство –0,93%, привремено колизијско старатељство –0,07%, једнократна новчана помоћ – 2,94%, смештај у прихватилиште/прихватну станицу –1,07%, смештај у другу породицу –4,43%, смештај у сродничку породицу – 0,21% смештај у установу социјалне заштите – 0,14%, индивидуално саветовање –9%, саветодавно усмеравање породице – 7,65%, дневни боравак –0,64%, интервенције и посредовање код других инситуција – 2,21% и остале услуге и стручни поступци: почетна процена -7,29%, поновни преглед -4,36%, план услуга – 3,64%, праћење-мониторинг – 2,79% и други стручни поступци – 18,44% и сл.

Жртве насиља

Служба за заштиту деце и младих је, у 2018. години, категорији деце, младих и одраслих који су жртве насиља, пружила следеће услуге социјалне заштите: старатељство – 17, непосредно старатељство – 23, привремено старатељство – 7, смештај у „Сигурну женску кућу“ – 75, једнократна новчана помоћ – 62, дневни боравак – 11, интервенције и посредовање код других институција – 34 индивидуално саветовање – 268, саветодавно усмеравање породице – 175, смештај у другу породицу – 35, смештај у прихватилиште/прихватну станицу – 23, налаз и мишљење суду о сврсисходности изрицања мера за заштиту од насиља у породици – 11, налаз и мишљење суду у поступцима за насиље у породици – 26, налаз и мишљење полицији- 106, налаз и мишљење другим институцијама - 52 и остале услуге и стручни поступци: почетна процена -250, поновни преглед -112, усмерена процена -10, план услуга- 82, праћење-мониторинг-125, други стручни поступци- 447 и слично.

У структури услуга које су пружене жртвама насиља, најзаступљеније су: старатељство – 0,65%, непосредно старатељство – 0,88%, привремено старатељство – 0,27%, смештај у „Сигурну женску кућу“ – 2,88%, једнократна новчана помоћ – 2,38%, дневни боравак – 0,42%, интервенције и посредовање код других институција – 1,31%, индивидуално саветовање – 10,31%, саветодавно усмеравање породице – 6,73%, смештај у другу породицу – 1,35%, смештај у прихватилиште/прихватну станицу – 0,88%, налаз и мишљење суду о сврсисходности изрицања мера за заштиту од насиља у породици – 0,42%, налаз и мишљење суду у поступцима за насиље у породици – 0,1% и остале услуге и стручни поступци: почетна процена -9,61%, поновни преглед -4,31%, усмерена процена -0,38%, план услуга- 3,15%, праћење-мониторинг-4,81%, други стручни поступци-17,19% и слично.

Орган старатељства, у поступцима за насиље у породици, има положај специфичног вештака кад даје своје мишљење о сврсисходности тражене мере заштите од насиља у породици. Суд може да затражи од органа старатељства да да своје мишљење о сврсисходности мере заштите од насиља у породици, уколико орган старатељства није сам покренуо поступак. Мишљење органа старатељства не везује суд, већ суд слободно оцењује мишљење органа старатељства, тако да може да га уважи у целости, само делимично или да га уопште не уважи.

Деца и млади жртве трговине људима

У току 2018. године, овој категорији корисника, Служба за заштиту деце и младих је пружила следеће услуге: старатељство – 3(6%), непосредно старатељство – 1(2%),једнократна новчана помоћ – 2 (4%), смештај у прихватилиште/прихватну станицу – 4(8%), саветодавно усмеравање породице – 2 (4%), налаз и мишљење

полицији – 2(4%) и остале услуге и стручни поступци: поновни преглед-3 (6%), план услуга-2 (4%), други стручни поступци-10 (20%) и сл.

Деца и млади са сметњама у развоју и инвалидитетом

Категорији деце и младих са сметњама у развоју и инвалидитетом су, у току 2018. године, пружене следеће услуге: старатељство – 12, непосредно старатељство – 27, привремено старатељство – 11, додатак за помоћ и негу другог лица – 688, увећани додатак за помоћ и негу другог лица – 415, једнократна новчана помоћ – 189; дневни боравак - 112, лични пратилац – 403, смештај у другу породицу – 36, смештај у установу социјалне заштите – 46, смештај у прихватилиште/прихватну станицу – 3 и друге услуге и стручни поступци: почетна процена - 38, поновни преглед-39, план услуга -63, праћење-мониторинг -53, други стручни поступци- 383 и слично.

У структури права, мера и услуга које су пружене деци и младима са сметњама у развоју и инвалидитетом најзаступљенији су: додатак за помоћ и негу другог лица-22,61%, увећани додатак за помоћ и негу другог лица – 13,64%, лични пратилац – 13,24%, једнократна новчана помоћ -6,21%; дневни боравак – 3,68%, смештај у установу социјалне заштите – 1,51% и стручни поступци: почетна процена – 1,25%, поновни преглед – 1,28%, план услуга – 2,14%, праћење-мониторинг -1,74% и остале услуге и стручни поступци.

Основни носиоци програма заштите деце и младих са сметњама у развоју, у Новом Саду, су Дом Ветерник и Школа за основно и средње образовање "Милан Петровић".

При Дому Ветерник, поред смештаја, организовани су одговарајући облици васпитања и образовања, радне активности у складу са психофизичким способностима корисника и дневни боравак, као отворени облик заштите.

Школа „Милан Петровић“ такође, поред образовног има и програме отворених облика заштите (дневни боравак, радни центар, сервисни центар, едукативни камп).

Ове две установе су носиоци и организатори низа акција и активности заштите деце са сметњама у развоју. Центар са њима има добру сарадњу и укључује се у њихове активности према потреби и могућностима.

Деца и млади са проблемима у понашању

У току 2018. године, категорији деце и младих са проблемима у понашању изречене су следеће васпитне мере и налози од стране Суда: надзор над спровођењем мере васпитног налога – 43, помоћ и провера при извршењу васпитне мере посебне обавезе – 90, помоћ и провера при извршењу мере појачаног надзора од стране родитеља или старатеља – 10, појачан надзор у другој породици -1; појачан надзор од стране органа старатељства – 21, појачан надзор уз дневни

боравак у одговарајућој установи за васпитање и образовање малолетника – 7, упућивање у васпитну установу – 1, упућивање у васпитно-поправни дом – 6 и укор – 49.

Најчешће изречена мера је била мера посебне обавезе (39,47%), затим укор (21,49%), васпитни налог (18,86%), и појачаног надзора од стране органа старатељства (9,21%).

Центар у поступцима са децом са проблемима у понашању обавља:

- дијагностику породичних и социјалних прилика из којих потиче малолетник на основу које доставља мишљење Суду;
- саветодавни рад са појединцем и/или породицом;
- теренске посете породици;
- учествује у свим претресима/седницама већа на Суду (представник органа старатељства);
- учествује на седницама већа када је оштећени малолетно лице (као стручно лице);
- учествује у информативним разговорима које обавља Полицијска управа када приведе малолетника;
- надзор и координација реализације васпитних мера;
- извештавање Суда о току реализације или обуставе васпитне мере.

Посебно треба истаћи да је Центар веома ангажован у реализацији мера - васпитног налога и посебне обавезе јер код ових мера Центар је ангажован у стварању услова, организовању и реализацији мера.

Центар за социјални рад Града Новог Сада је склопио осам споразума који се односе на реализацију васпитних налога и посебних обавеза (укључивање, без надокнаде, у рад хуманитарних организација или послове социјалног, локалног или еколошког садржаја) са следећим субјектима: Геронтолошки центар "Нови Сад", ЈКП Градско зеленило Нови Сад, Свратиште за децу улице, Јавно градско саобраћајно предузеће "Нови Сад", Едукативни центар, Распустилиште, Црвени Крст, НВО Каритас.

У реализацији мере васпитних налога и мера посебне обавезе (укључивање у појединачни или групни третман у одговарајућој здравственој установи или саветовалишту) Центар сарађује са: Саветовалиштем за брак и породицу ЦСР Нови Сад и Новосадским хуманитарним центром.

Током 2018. године изречено је укупно 90 мера посебне обавезе, од стране Суда, и то:

- Укључивање без надокнаде у рад хуманитарних организација или обављање послова социјалног, локалног и еколошког садржаја – 57;
- Редовно похађање школе и неизостајање са посла – 13;
- Укључивање у појединачни или групни третман у одговарајућој здравственој установи или саветовалишту – 16;
- Оспособљавање за одређено занимање – 3;
- Обавеза укључивања у одређене спортске активности – 1.

У току 2018. године изречено је 43 васпитних налога од стране Вишег јавног тужилаштва и Суда.

Структура изречених васпитних налога је следећа:

- Укључивање, без накнаде, у рад хуманитарних организација или послове социјалног рада – 34;
- Поравнање са оштећеним како би се надокнадом штете, извињењем, радом или на неки други начин отклониле, у целини или делимично штетне последице -4;
- Редовно похађање школе – 2;
- Укључивање у појединачни или групни третман у одговарајућој здравственој установи или саветовалишту – 3.

Категорији деце и младих са проблемима у понашању пружене су следеће услуге социјалне заштите: старатељство – 12, непосредно старатељство- 25 привремено старатељство – 3, једнократна новчана помоћ – 113, дневни боравак – 42, налаз и мишљење суду у кривичном поступку - 403, налаз и мишљење суду у прекршајном поступку – 93, налаз и мишљење суду о целисходности за покретање припремног поступка – 54, смештај у прихватилиште/прихватну станицу – 30, смештај у установу социјалне заштите-23, смештај у другу породицу – 4, индивидуално саветовање – 233, саветодавно усмеревање породице – 341 и друге услуге и стручни поступци: почетна процена -256, поновни преглед - 118, усмерена процена - 2 , праћење-мониторинг -47, други стручни поступци-523 и сл.

Поремећени породични односи

Поремећени породични односи из аспекта рада Центра су специфична појава, а посебно када су у питању деца. Наиме, Центар има улогу Органа старатељства и циљ му је заштита деце у поступцима које врше њихови родитељи. У непосредном раду стручни радници раде са родитељима и у току тог рада деца се укључују у складу са узрастом, врстом проблематике и смерницама Породичног закона.

Стручни радници Центра раде, на захтев Суда, процену родитељске подобности и достављају Суду мишљење који од родитеља је подобнији за бригу и старање о деци. У оквиру тог мишљења достављају и предлог модела виђања деце и издржавања деце. Поступци регулисања издржавања и регулисања личних односа деце и родитеља су рађени посебно и обично се јављају после развода брака, односно најчешће су то измене претходних одлука и договора родитеља.

У току 2018. године, корисницима у категорији поремећених породичних односа пружене су следеће услуге социјалне и породично-правне заштите: индивидуално саветовање – 338, саветодавно усмеравање породице - 301, налаз и мишљење суду за вршење родитељског права – 281, налаз и мишљење суду за регулисање личних односа деце и родитеља – 56, једнократна новчана помоћ – 39, старатељство –6; привремено старатељство – 6 и остале услуге и стручни поступци: почетна

процена-309, поновни преглед-132, усмерена процена-8, план услуга-34, праћење-мониторинг-45, други стручни поступци- 501 и сл.

У структури права, мера, услуга и стручних поступака, који су пружени категорији деце из породица са поремећеним породичним односима, најчешће су заступљени: индивидуално саветовање – 13,99%, саветодавно усмеравање породице – 12,46%, налаз и мишљење суду за вршење родитељског права – 11,63%, налаз и мишљење суду за регулисање личних односа деце и родитеља – 2,32%; једнократна новчана помоћ – 1,61%, старатељство – 0,25%; привремено старатељство – 0,25% и остале услуге и стручни поступци: почетна процена-12,79%, поновни преглед- 5,46%, усмерена процена-0,33%, план услуга-1,41%, праћење-мониторинг-1,86%, други стручни поступци- 20,74% и сл.

Остала деца и млади

У току 2018. године, овој категорији деце и младих, пружене су следеће услуге социјалне и породично-правне заштите: старатељство - 12 привремено старатељство - 13, једнократна новчана помоћ – 112, индивидуално саветовање – 157, саветодавно усмеравање породице – 116, издавање потврда и уверења – 99, сагласност за управљање имовином – 17, сагласност за располагање имовином (наследничке изјаве, отуђење имовине, уговори о доживотном издржавању) - 146, интервенције и посредовање код других институција – 14, дневни боравак –14 и друге услуге и стручни поступци: почетна процена-196, поновни преглед-55, план услуга -18, праћење-мониторинг-22, други стручни поступци-365 и сл.

Напомена о практичном раду службе

- У практичном раду Службе за заштиту деце и младих, у току 2018. године, може се издвојити следеће:
- Протеклих година дошло је промене законодавног оквира и стигао је низ налога/упутстава Министарства за поједине корисничке групе и поступке (деца у уличној ситуацији, деца изложена насиљу у породици, вршњачко насиље, извршење и др), а што подразумева подизање стандарда стручног рада на заштити деце и самим тим веће људске ресурсе.
- Присутан је пораст броја корисника са комплексним потребама, те се константно повећава број примењених мера, услуга и стручних поступака.
- Специјализовани тим за заштиту деце и младих од злостављања у установама социјалне заштите на територији Града Новог Сад поступао је по више пријава. Реализоване се услуга испитивања деце са статусом посебно осетљивих сведока уз примену аудиовизелне технике по захтеву тужилаштва и суда.
- Имајући у виду да Служба ради са корисницима узраста до 26 година реализовани су и послови, који су део свакодневних послова и у Служби за

заштиту одраслих и старих (лишење пословне способности, старатељство над одраслим лицима, смештај одраслих корисника у установе социјалне заштите).

- Приликом расподеле предмета узимана су у обзир посебна знања и вештине стручних радника, број предмета и њихова сложеност, учешће у стручном тиму и реализацији усмерене процене. Изузетно кратки рокови за поступање спрам количине посла, обавезе вођења обимне евиденције и документације о раду са корисником условили су великим делом присутна одступања од утврђених законских рокова.
- Већина послова у заштити деце захтева мултисекторски приступ, те се у том правцу сарађивало са другим институцијама (Дом здравља, Полицијска управа, судови, тужилаштво, школе, предшколске установе и др) и удружењима грађана. На иницијативу Службе организовани су састанци са више институција и на различите теме (округли сто-Проблеми у понашању деце и младих и одговор институција- са полицијом, судом, Дечијим селом из Сремске Камеице, Покрајинским заводом за социјалну заштиту; састанак са представницима Предшколске установе везано за епидемију морбила; састанак извршних судија из Основног суда у Новом Саду са стручним радницима из Службе за заштиту деце и младих на тему-Инструкција о начину рада органа старатељства у поступку извршења одлука из области породичног права-предаје и одузимања детета; састанак представника Полицијске управе у Новом Саду, Градске управе за инспекцијске послове-Одсека комунлане полиције, Свратишта у циљу успостављања структуриране, целовите и континуиране сарадње на откривању случајева насиља над децом, злостављања и злоупотребе „деце у уличној ситуацији“; присуство састанку са Полицијском управом заједно са другим службама Центра везано за пријаве пребивалишта корисника и насиље у породици; учешће на састанку са другим службама из Центра, судијом парничног одељења и ШОСО „Милан Петровић“ везано за поступак продужења родитељског права; организовали заједно са Интерним тимом састанак Мреже "ЗОРА" за заштиту жена и деце од насиља у породици.

Интерни тим за спречавање насиља

Интерни тим за спречавање насиља чини осам стручних радника и формиран је са циљем што ефикаснијег, увременог и усмереног реаговања и поступања ЦСР у предметима насиља као и давања стручне процене, подршке и помоћи жртвама насиља, уз директну и свакодневну координацију и сарадњу са другим институцијама система, које такође имају своју улогу у циљу спречавања и процесуирања насиља у породици.

Интерни тим ради на пословима спровођења стручног поступка у свим предметима сумње на извршено породично и партнерско насиље, што подразумева

дијагностику, сачињавање стручне процене, сачињавање налаза и мишљења које се доставља ПУ Нови Сад и ОЈТ Нови Сад, размена информација са наведеним институцијама, упућивање, информисање и саветовање жртве о услугама и правима које има, обезбеђивање заштите физичког и психолошког интегритета кроз смештаје у Сигурну женску кућу, пружање правне помоћи при сачињавању тужби за мере заштите од насиља, давање мишљења Основном суду у вези сврсисходности мера заштите од насиља, сачињавање индивидуалног плана са жртвама насиља, праћење истог, учествовање у судским поступцима и у тужилачким поступцима, по захтеву суда и ОЈТ.

Од 01.06.2017. ступио је на снагу Закон о спречавању насиља у породици (“Сл. гласник РС“, бр.94/2016) којим се уређује спречавање насиља у породици и поступање државних органа и установа у спречавању насиља у породици и пружању заштите и подршке жртвама насиља у породици. Циљ овог закона је да на општи и јединствен начин уреди организацију и поступање државних органа и установа и тиме омогући делотворно спречавање насиља у породици и хитну и благовремену заштиту и подршку жртвама насиља у породици.

За спречавање насиља у породици и пружању заштите жртвама породичног насиља одређеним овим законом надлежни су полиција, јавна тужилаштва, судови опште надлежности и прекршајни судови као надлежни органи и центри за социјални рад као установе. Што се тиче самог поступка од суштинског значаја је пријава и препознавање насиља у породици. Центри за социјални рад дужни су да неодложно пријаве полицији или јавном тужиоцу свако сазнање о насиљу у породици. У даљем поступању надлежног полицијског службеника процењује се ризик. Пре окончања ризика надлежни полицијски службеник може да затражи мишљење центра за социјални рад јер је центар за социјални рад у поступцима насиља именован у помоћни орган полиције. Ако после процене ризика надлежни полицијски службеник установи непосредну опасност од насиља у породици доноси се наређење којим се изриче хитна мера учиниоцу који је доведен у надлежну организациону јединицу полиције. Хитне мере су: мера привременог удаљавања учиниоца из стана и мера привремене забране учиниоцу да контактира жртву. Наређењем могу да се изрекну обе мере. Након тога, после пријема обавештења, процене ризика и наређења основни јавни тужилац вреднује процену полиције и уколико процени непосредну опасност дужан је да суду поднесе предлог да се хитна мера продужи у року од 24 х. Трајање хитне мере коју изриче надлежни полицијски службеник траје 48 сати од уручења наређења. Суд може хитну меру продужити за још 30 дана.

7. Број хитних мера изречених учиниоцима у току 2018. године (према Закону о спречавању насиља у породици) према врсти мере и службеном лицу које изриче меру

Број хитних мера	Службено лице које изриче меру		УКУПНО
	Полицијски службеник	Суд	
Мера привременог удаљења учиниоца из стана	531	501	1032
Мера привремене забране учиниоцу да контактира жртву насиља и прилази јој	1069	996	2065
УКУПНО	1600	1497	3097

У току 2018. године Суд је изрекао 124 мере заштите од насиља у породици, према Породичном закону, и то:

- издавање налога за иселење из породичног стана или куће, без обзира на право својине односно закупа непокретности – 8;
- издавање налога за усељење у породични стан или кућу без обзира право својине/закупа непокретности -1;
- забрана приближавања члану породице на одређеној удаљености – 37;
- забрана приступа у простор око места становања или места рада члана породице – 31;
- забрана даљег узнемиравања члана породице – 47.

Привремено становање деце и омладине без родитељског старања-становање уз подршку

Привремено становање деце и омладине без родитељског старања-становање уз подршку је посебан облик социјалне заштите који обезбеђује Град Нови Сад. До 2008. године услуга је реализована као пројекат - „Корак“- кућа на пола пута, да би од тада постао редовна делатност Центра. Ова услуга представља подршку деци без родитељског старања која напуштају хранитељску породицу, установу социјалне заштите, установу за васпитање деце и омладине, установу за извршење кривичних санкција. Финансирање овог облика заштите обезбеђује буџет Града Новог Сада.

Услуга Привременог становања деце и омладине без родитељског старања-становање уз подршку пружа се у две стамбене јединице са капацитетом од 7 корисника. Корисници могу користити услугу најдуже две године. Намењена је корисницима узраста између 15 и 26 година.

Услугу становања уз подршку у 2018. години користило је 5 корисника.

У 2018. години осамосталило се 3 корисника који су у просеку услугу користили две године.

За пружање услуге привременог становања ангажован је педагог-саветник за осамостаљивање.

Услуга Становање уз подршку обухвата следеће активности:

- 1) подршку успостављању и одржавању позитивних односа са лицима у окружењу;
- 2) овладавање практичним вештинама, које се користе у свакодневном животу, посебно оним вештинама које се односе на припрему исхране, одржавање личне хигијене и хигијене становања, вођења домаћинства, познавања и коришћења ресурса заједнице;
- 3) подршку у развоју самосталности у доношењу одлука и преузимања одговорности;
- 4) помоћ приликом одржавања станова и старања о личним стварима;
- 5) организовање слободног времена у складу са потребама и интересовањима корисника;
- 6) развој вештина за препознавање и решавање проблема;
- 7) развој социјалних и комуникационих вештина;
- 8) развој вештина за самозаштиту.

Свратиште за децу улице

У току 2018. године, у Центру за социјални рад Града Новог Сада, у складу са Програмом унапређења социјалне заштите Града Новог Сада, реализована је услуга Свратишта за децу која су укључена у живот и рад на улици.

Активности у оквиру услуге свратишта обухватају: обезбеђивање obroка за кориснике; обезбеђивање услова за одржавање личне хигијене; набавку одеће и обуће и обезбеђивање услова за њихово одржавање; обезбеђивање боравка (едукације, креативне и слободне активности); посредовање у обезбеђивању доступности услуга у заједници (здравствених, образовних, социјалних, правних и др.); едукацију и подршку корисника у стицању основних животних вештина; пружање психо-социјалне подршке; подршка у активном укључивању детета у школски систем; пружање основне медицинске помоћи и саветовања.

Корисници Свратишта су она деца и млади (од 5 до 19 година) који се налазе у следећим ситуацијама:

- 1) Спавају на улици - самостално, у друштву родитеља, одраслих сродника или вршњака;
- 2) Храну проналазе у кантама - самостално или у друштву родитеља;
- 3) Сакупљају секундарне сировине – самостално, у пратњи родитеља или одраслих сродника;
- 4) Просе – самостално или у пратњи родитеља директно моле пролазнике за новац или храну, певају по кафићима у замену за новац, проналазе празна места на паркингу, жонглирају и сл.

- 5) Продају робу на пијаци/улици - самостално, у пратњи родитеља или одраслих сродника;
- 6) Продају сексуалне услуге;
- 7) Припадају екстремно сиромашним породицама чији чланови раде на улици и где постоји ризик за здрав раст и развој детета због конзумирања хране коју родитељи проналазе у кантама, због неадекватних услова за одржавање личне хигијене и због социјалне искључености породице.

Од 1. септембра 2017. године, у просторијама Свратишта, реализује се програм Функционалног основног образовања одраслих. Овај програм реализује наставно особље ШОСО „Милан Петровић“ у просторијама Свратишта за децу и младе. Програм је намењен деци који су старији од 15 година, а нису завршили основну школу.

У току 2018. године, услугу Свратишта користило је 390 деце.

Радно време пружања услуге је од 8.00 до 20.30 часова радним данима, а викендом од 10.00 до 17.00 часова; 364 дана годишње. Рад је организован у две смене. За организацију и реализацију стручног рада и осталих послова неопходних за остваривање услуге ангажовани су: руководилац, стручни радници, васпитачи и домаћице.

У току 2018. године Свратиште за децу и младе је остварило сарадњу са донаторима, међу којима су најзначајнији: СББ фондација, Фондација 021, Новосадско позориште и бројни други.

5.3. СЛУЖБА ЗА ЗАШТИТУ ОДРАСЛИХ И СТАРИХ

Служба за заштиту одраслих и старих лица бави се социјалном и породично-правном заштитом одраслих и старих лица.

Радам Службе за одрасла и стара лица обухваћене су следеће групе корисника: одрасла лица жртве трговине људима, одрасли и стари са сметњама у развоју и инвалидитетом, одрасли са проблемима у понашању, одрасли и стари са поремећеним породичним односима, одрасла и стара лица са потребама за домским смештајем и другим услугама локалне заједнице и остала одрасла и стара лица.

Овим категоријама корисника пружају се следеће услуге социјалне и породично-правне заштите: старатељство; привремено старатељство, смештај у установу социјалне заштите, смештај у другу породицу, достављање стручних извештаја казнено-поправним домовима, давање предлога и мишљења другим институцијама, пружање помоћи грађанима у остваривању одређених права, посредовање код других институција, помоћ у кући, смештај у дневни боравак, смештај у прихватилиште/прихватну станицу, социјално становање у заштићеним условима, једнократна новчана помоћ, интервентна новчана помоћ, помоћ у натури, опрема

код првог смештаја, финансирање трошкова сахране за лица без сродника, односно за лица која нису била у обавези издржавања и НН лица и сл.

У Служби за заштиту одраслих и старих, у 2018. години, су радили: руководилац, два супервизора и 12 водитеља случаја.

У току 2018. године водитељи случаја су континуирано учествовали на едукацијама које помажу стручном усавршавању. Похађали су следеће едукације:

1. Улога и одговорност Центра за социјални рад у заштити жртава насиља у породици и партнерским односима;
2. Знања и вештине у приступу корисницима са менталним поремећајем у систему социјалне заштите;
3. Злоупотреба деце путем интернета;
4. Примена старатељства у центрима за социјални рад – улога, обавезе и одговорности водитеља случаја и правника;
5. Успостављање радне алијансе у супервизијском процесу;
6. Ефикасни односи са јавношћу и значај информисања у систему социјалне заштите.

8. Кретање укупног броја одраслих и старијих корисника социјалне и породично-правне заштите

Одрасла и стара лица	2017.	%	2018.	%	Индекс
Одрасли и стари са сметњама у развоју и инавалитетом	2.811	37,93	2.974	44,57	106
Одрасли са проблемима у понашању	377	5,08	376	5,64	100
Поремећени породични односи	471	6,35	437	6,65	94
Потребе за домским смештајем и другим услугама локалне заједнице	2.668	35,99	2.795	41,90	105
Остала одрасла и стара лица	104	1,41	89	1,33	86
УКУПНО	6.431	100	6.671	100	104

Кретање укупног броја корисника – Број корисника у Служби за заштиту одраслих и старих лица је у 2018. години порастао за 4% у односу на претходну годину (индекс 104).

Процентуална структура корисника - Структура подгрупа одраслих и старијих лица корисника социјалне и породично-правне заштите: 44,57%- одрасла и стара лица са сметњама у развоју и инвалидитетом; 5,64% - одрасла лица са проблемима у понашању, 6,65%- лица са поремећеним породичним односима, 41,90% - одрасла и стара лица са потребама за домским смештајем и другим услугама локалне заједнице и 1,33% -остала одрасла и стара лица. Процентуална структура подгрупа одраслих и старијих лица је слична као и претходне године.

Анализа корисника према категоријама

Одрасли и стари са сметњама у развоју и инвалидитетом

У овој категорији, у току 2018. године, је евидентирано 2.974 лица, што је 6% више него претходне године. Структура корисника је одређена према следећим врстама проблема: телесни инвалидитет – 1.161 (39,04%), интелектуални инвалидитет – 462(15,53%), ментални инвалидитет – 1.145 (38,50%), сензорни инвалидитет – 105(5,53%), перзавивни развојни поремећај – 1(0,03%), и вишеструка ометеност – 100(3,36%).

Одрасли и старији са проблемима у понашању

У току 2018. године, у категорији одраслих и старих лица са проблемима у понашању евиденирано је 376 корисника, што је скоро идентично као претходне године. Структура корисника је одређена према следећим врстама проблема: сукоб са заједницом – 4 (1,06%), угрожавање сопствене безбедности – 26 (6,91%), угрожавање безбедности других лица – 5 (1,33%), злоупотреба алкохола – 113 (30,05%), злоупотреба дрога и других опојних средстава – 25 (6,65%) и сукоб са законом – 199 (52,92%) и скитња – 4 (1,06%).

Поремећени породични односи

У категорији одраслих и старих лица из породица са поремећеним породичним односима, у току 2018. године, је дошло до смањења броја. Евидентиран је 443 корисника, што је 6% мање него претходне године. Ова категорија се односи на одрасла и стара лица која имају проблеме везано за: партнерски конфликт -193 (43,57%) и остале конфликти у породици – 244 (55,08%). Проблеми поремећених породичних односа у породицама са малолетном децом су приказани кроз рад Службе за заштиту деце и младих.

Одрасли и стари са потребама за домским смештајем и другим услугама локалне заједнице

У категорији одраслих и старих лица са потребама за домским смештајем и другим услугама локалне заједнице, у току 2018. године, евидентирано је 2.795 лица, што је за 5% више него претходне године. Структура корисника у овој категорији је одређена према следећим поткатегијама: самозанемаривање – 2(0,07%) старачко домаћинство – 89(3,18%), самачко домаћинство – 117(4.19%), ограничене способности и изражене тешкоће за самосталан живот – 1.957 (70,02%) и остале врсте потреба и проблема – 630 (22,54%).

Остала одрасла и стара лица

У категорији осталих одраслих и старих лица, у току 2018. године, евидентирано је 89 лица, што је за 14% мање него претходне. Структуру према поткатегијама чине: бескућници – 32 (35,95%), избеглице – 14 (15,73%), интерно расељена лица – 3 (3,37%), и одрасли и стари са осталим врстама социјалне искључености – 36(40,45%).

Реализација права, мера и услуга социјалне и породично-правне заштите и стручних поступака

9. Кретање услуга социјалне и породично-правне заштите

Услуге социјалне и породично-правне заштите	2017.	2018.	%
Старатељство	423	443	3,33
Непосредно старатељство	96	128	0,96
Привремено старатељство	316	375	2,82
Покретање поступка за лишавање пословне способности	26	54	0,41
Једнократна новчана помоћ	149	354	2,66
Помоћ у натури	0	6	0,04
Почетна процена	1.374	1.698	12,78
Поновни преглед	565	648	4,88
Усмерена процена	29	12	0,09
План услуга	461	561	0,04
Евалуација плана услуга	36	69	0,52
Неодложне интервенције	59	6	0,04
Процена подобности старатеља	104	117	0,88
Упућивање на специјалистичку процену	2	5	0,04
Заступање	8	37	0,28
Праћење (мониторинг)	206	593	4,46
Други стручни поступци	3.357	4.309	32,43
Дневни боравак	155	166	1,25
Помоћ у кући	337	321	2,42
Сахране	58	46	0,35

Интервенције и посредовање код других институција	24	8	0,06
Индивидуално саветовање	172	535	4,03
Саветодавно усмеравање породице	69	91	0,68
Смештај у другу породицу	3	2	0,01
Смештај у установу социјалне заштите	1.350	1.348	10,15
Смештај у прихватиште/прихватну станицу	68	93	0,70
Социјално становање у заштићеним условима	23	10	0,07
Друга врста смештаја	2	2	0,01
Налаз и мишљење суду у поступку за лишење пословне способности	32	8	0,06
Налаз и мишљење суду у поступку заштите права корисника	0	5	0,04
Налаз и мишљење здравственој установи	3	7	0,05
Налаз и мишљење установи социјалне заштите	398	374	2,81
Налаз и мишљење полицији	113	410	3,09
Налаз и мишљење локалној самоуправи	13	9	0,07
Налаз и мишљење интер-ресорној комисији	1	0	0,00
Налаз и мишљење другим институцијама	107	369	2,78
Издавање потврда и уверења	27	18	0,13
Сагласност за управљање имовином	28	17	0,13
Сагласност за располагање имовином (наследничке изјаве, отуђење имовине...)	91	32	0,24
УКУПНО	10.285	13.286	100

У току 2018. године, у Служби за заштиту деце и младих, реализовано је 13.286 права, мера, услуга и стручних поступака, што је за 29% више него претходне године.

У структури услуга које су у току 2018. године користила одрасла и стара лица, најзаступљенији су: смештај у установу социјалне заштите – 10,15%, старатељство – 3,33%, привремено старатељство – 2,82%, помоћ у кући – 2,42% и друге услуге социјалне и породично-правне заштите.

Када се посматрају стручни поступци, најбројнији су: почетна процена – 12,78%, поновни преглед – 4,88%, праћење (мониторинг) – 4,46%, план услуга – 0,04%, други стручни поступци – 32,43% и сл.

Реализација услуга социјалне заштите према категоријама корисника

Одрасли и стари са сметњама у развоју и инавалитетом

Категорији одраслих и старих лица са сметњама у развоју и инавалитетом у току 2018. године, пружене су следеће услуге социјалне заштите: старатељство – 400(9,27%), непосредно старатељство – 121(2,80%), привремено старатељство – 319((7,39%), смештај у установу социјалне заштите – 452(10,47%), једнократна

новчана помоћ -283(6,56%), дневни боравак – 152(3,52%), помоћ у кући – 76(1,76%), смештај у прихватилиште/прихватну станицу – 24(0,56%), смештај у другу породицу – 2 (0,05%), налаз и мишљење установи социјалне заштите – 110(2,55%), процена подобности старатеља –78(1,81%) и друге услуге и стручни поступци: почетна процена- 397(9,20%), усмерена процена-2 (0,05%), праћење-мониторинг-146(3,38%), план услуга-90(2,08%) поновни преглед- 423 (9,80%), други стручни поступци -1.241 (28,75%) и слично.

Одрасли и стари из породица са поремећеним породичним односима

У току 2018. године, категорији одраслих лица са поремећеним породичним односима пружене су следеће услуге социјалне заштите: старатељство – 3(0,51%), непосредно старатељство – 1(0,17%), једнократна новчана помоћ – 28(4,75%), смештај у установу социјалне заштите – 8(1,36%), смештај у прихватилишт/прихватну станицу – 1(0,17%), налаз и мишљење другим институцијама – 17(2,88%), интервенције и посредовање код других институција -4 (0,68%), индивидуално саветовање – 81(13,73%), саветодавно усмеравање породице- 18 (3,05%), налаз и мишљење установи социјалне заштите – 10 (1,69%), налаз и мишљење полицији – 29 (4,91%) и друге услуге и стручни поступци: почетна процена-130(22,03%), праћење-мониторинг-28(4,75%), поновни преглед-26(4,41%), усмерена процена – 1 (0,17%) , план услуга – 14 (2,37%), евакуација плана услуга – 4 (0,68%), заступање – 1 (0,17%), други стручни поступци - 186(31,52%) и сл.

Одрасли са проблемима у понашању

У току 2018. године овој категорији корисника, су пружене следеће услуге социјалне и породично-правне заштите: једнократна новчана помоћ – 39(7,43%), индивидуално саветовање – 8(1,52%), саветодавно усмеравање породице – 1(0,19%), налаз и мишљење установи социјалне заштите – 6(1,14%); налаз и мишљење другим институцијама – 49(9,33%), старатељство – 23(4,38%), привремено старатељство- 6(1,14%), непосредно старатељство -4 (0,76%) смештај у установу социјалне заштите – 9(1,71%), смештај у прихватилиште/прихватну станицу -13 (2,48%), сагласност за располагање имовином (наследничке изјаве, отуђење имовине, уговори о доживотном издржавању) – 1 (0,19%) налаз и мишљење полицији – 2(0,38%), налаз и мишљење здравственој установи -3 (0,57%), заступање -2(0,38%) и друге услуге и стручни поступци: почетна процена-137(26,09%), праћење-мониторинг-9(1,71%), поновни преглед-53(10,09%), други стручни поступци -160(30,48%) и сл.

Одрасли и стари са потребама за домским смештајем и другим услугама локалне заједнице

Категорији одраслих и старих лица са потребама за домским смештајем и другим услугама локалне заједнице, у току 2018. године, пружене су следеће услуге социјалне и породично-правне заштите: старатељство – 28(0,57%), непосредно старатељство – 6(0,12%), привремено старатељство – 169(3,44%), једнократна новчана помоћ -101(2,06%), смештај у установу социјалне заштите – 859(17,49%), помоћ у кући – 259(5,27%), процена подобности старатеља – 42(0,85%), смештај у прихватилиште/прихватну станицу – 54(1,10%), дневни боравак – 16(0,33%), налаз и мишљење установи социјалне заштите – 255(5,19%), налаз и мишљење другим институцијама – 39(0,79%), налаз и мишљење полицији – 44 (0,90%), налаз и мишљењелокалној самоуправи -2(0,04%) помоћ у природи -1(0,02%), интервенције и посредовање код других институција – 1(0,02%), индивидуално саветовање - 293(5,96%), саветодавно усмеравање породице -53 (1,08%) и друге услуге и стручни поступци: почетна процена-623(12,68%), усмерена процена-4(0,08%), праћење-мониторинг-86(1,75%), план услуга-228(4,64%), евакуација плана услуга - 4 (0,08%) поновни преглед- 129(2,63%), други стручни поступци-1.616 (32,90%) и слично.

Остала одрасла и стара лица

Категорији осталих одраслих и старих лица, у току 2018. године, пружене су следеће услуге социјалне заштите: смештај у установу социјалне заштите – 14(8,97%), смештај у прихватилиште/прихватну станицу – 13(8,33%), старатељство – 1(0,64%), привремено старатељство – 6(3,85%), једнократна новчана помоћ-21(13,46%), налаз и мишљење установи социјални заштите – 6(3,85%), налаз и мишљење другим институцијама – 6(3,85%), налаз и мишљење полицији – 3 (1,92%) и друге услуге и стручни поступци: почетна процена- 26(16,67%), праћење-мониторинг-2(1,28%), план услуга-3(1,92%) поновни преглед-14(8,97%), евакуација плана услуга – 1 (0,64%), други стручни поступци- 40(25,64%) и слично.

Напомена о практичном раду службе:

У практичном раду Службе може се уочити следеће:

- Сарадња са другим службама у Граду је у току године побољшана нарочито са службом Хитне медицинске помоћи са којима је склопљен Уговор о пружању услуга санитетског превоза и који се у току године спроводио без проблема.
- На нивоу Града је формирана радна Група за рад са лицима са менталним сметњама који праве проблеме у својој ужој и широј социјалној средини. У раду ове групе сем Центра за социјални рад учествују Хитна медицинска

- помоћ, Клиника за психијатрију, Основно јавно тужилаштво, Комунална полиција, Полиција, Заштитник грађана, Покрајински завод за социјалну заштиту, Помоћница Градоначелника за социјалну заштиту. Ови састанци доприносе и унапређењу међусобних односа наведених служби, бољем разумевању и ефикаснијем раду.
- У току 2018. године служба је учествовала у два истраживања. Једно истраживање је спровело Министарство у погледу услова за рад, тешкоћа у раду, предности нашег посла, отежавајућих околности и др. Друго истраживање је спроведено од стране Републичког завода за социјалну заштиту са циљем утврђивања оптерећености водитеља случаја бројем и сложености предмета.
 - Током 2018. године осим повећања броја нових захтева, актуелна је и све већа сложеност захтева, јер се истовремено решавају различити проблеми што захтева висок степен ангажовања водитеља случаја.
 - Водитељи случаја су додатно оптерећени пословима непосредних старатеља, а сваки водитељ случаја има између 5 и 6 штићеника, који уколико нису на смештају у установи социјалне заштите захтевају додатни ангажман јер се мора водити рачуна о свим сферама њиховог функционисања. Уочен је и повећан број лица која се стављају под непосредно старатељство.

Социјално становање у заштићеним условима

На основу Одлуке о социјалној заштити Града Новог Сада, услуга социјалног становања у заштићеним условима обезбеђује се старим лицима која су у стању да се сама старају о себи, самохраним родитељима са децом и другим социјално угроженим лицима, смештеним у објектима за колективно становање којима располаже Град Нови Сад.

Услуга се реализује у 2 стамбене зграде, са 13 стамбених јединица, на адреси Клисански пут 3 и 5. У току 2018. године услугу је користило 26 лица.

Преноћиште за бескућнике

У складу са Програмом унапређења социјалне заштите Града Новог Сада, и у 2018. години, Центар за социјални рад је пружао услугу преноћишта за бескућнике и бескућнице. Услуга је реализована у временском периоду од новембра 2017. године до краја априла 2018. године на две одвојене локације за мушкарце и жене.

Услуга преноћишта за бескућнике/бескућнице намењена је: пунолетним лицима у стању социјалне потребе (стамбено необезбеђени); лицима која су била на смештају у установама социјалне заштите, али су због тешкоћа у адаптацији напустила исте и лицима која су у стању социјалне потребе, а нису становници Града Новог Сада. У Преноћишту се не збрињавају лица којима је потребна здравствена нега, сваки корисник треба бити способан да брине о себи, личној и заједничкој хигијени.

Капацитет у објектима за мушкарце је 28 места (локација: Змај Огњена Вука 13), а за жене 7 места (локација Темеринска 6). У овом простору корисници се збрињавају током ноћи, у периоду од 19:00 до 7:00. Осим „крова над главом“ обезбеђује им се и вечера и топли напитака. Збрињавање ове групе корисника врши се у сарадњи са Прихватном станицом Геронтолошког центра „Нови Сад“, где та лица бораве током дана.

У наведеном периоду збринута су 59 лица, од тога 42 мушкараца и 17 жена.

5.4. ДНЕВНИ БОРАВАК ДЕЦЕ И МЛАДИХ ИЗ ПОРОДИЦА У РИЗИКУ

Рад Дневног боравка за децу и младе из породица у ризику, реализује се у оквиру Центра за социјални рад Града Новог Сада. Служба реализује своју делатност од 2003. године. Одлуком о изменама и допунама Одлуке о остваривању права у области социјалне заштите ("Сл.Лист Града Новог Сада", 11/03.) проширује се делатност Центра у домену "остала социјална заштита у установама са смештајем". У редовну делатност Центра улази Дневни боравак за децу и младе из породица у ризику. Рад Дневног боравка у целости финансира Град Нови Сад.

Дневни боравак за децу и младе из породица у ризику обезбеђује деци следеће услуге: индивидуални саветодавни рад; психолошке радионице; едукативне радионице; радно-окупационе активности; припрема корисника за коришћењем ресурса у локалној заједници; спортско-рекреативне активности у Боравку и у локалној заједници; организовање подршке у учењу; саветодавни разговори у циљу мотивације наставка образовног процеса; групни и индивидуални саветодавни рад са родитељима; здравствена заштита корисника; обезбеђивање месечне маркице за превоз и сл.

Циљеви и задаци у раду са корисницима услуге Дневног боравка су:

- Стицање и развијање социјалних вештина за самосталан живот корисника у природном окружењу;
- Реорганизовање укупног функционисања и понашања малолетника у правцу мање ризичног понашања по себи и друге;
- Корекција поремећаја понашања и успешније функционисање у школској средини и заједници;
- Развијање просоцијалног реаговања;
- Развој самопоштовања;
- Подизање степена прихватања одговорности;
- Конструктивно решавање проблема;
- Подстицање самосталности;
- Развој адекватне социјалне мреже;
- Подизање капацитета за квалитетнијим коришћењем слободног времена;
- Развој мотивације за образовањем;
- Повећање самосталности за учењем и развој вештина ефикасног учења.

Програмске активности

Услуга Дневног боравка остварује се кроз програмске активности којима се, у складу са проценом потреба корисника, обезбеђује пружање помоћи и подршке деци у процесу одрастања, усвајања позитивних образаца понашања, образовања, развоја социјалних вештина, развоја здравих стилова живота и интеграцији у ширу друштвену заједницу. Услуга је намењена оптималном развоју потенцијала деце из породица у ризику.

Активности у Дневном боравку унапређују квалитет живота корисника у властитој социјалној средини кроз одржање и развијање социјалних, психолошких и физичких функција и вештина, како би се у што већој мери оспособили за самосталан живот.

Активности услуге Дневног боравка реализују се у складу са сврхом услуге, карактеристикама корисничке групе, капацитетима корисника, индивидуалним планом и, у складу са проценом потреба корисника, обухватају следеће активности:

1. подршку у изградњи и одржавању позитивних односа са одраслима и децом;
2. подршку у учењу, одржавању и развијању контаката са надлежним органима јединице локалне заједнице;
3. организовање радно-окупационих, односно едукативних активности које подстичу развој нових знања и вештина;
4. развијање метода рада које охрабрују учествовање корисника у активностима у заједници;
5. организовање слободног времена у складу са потребама и интересовањем корисника;
6. организовање пригодних културно-забавних садржаја у оквиру Дневног боравка, односно омогућавање корисницима да присуствују активностима у заједници;
7. развој вештина за препознавање и решавање проблема;
8. развој комуникационих вештина;
9. развој вештина за самозаштиту;
10. развој вештина и знања потребних за живот у заједници;
11. рехабилитационе и терапијске активности.

Рад Дневног боравка је организован у посебном објекту, у оквиру кога постоје две специјално адаптиране и прилагођене, одвојене просторије за боравак деце, површине 57 м² и 16 м².

У Дневном боравку се пружа услуга за 35 корисника, максимално од 17 до 18 у смени, у периоду од 07 до 19h током дана, 5 дана у недељи у сменама од 07-13 и 12-19h.

Корисници услуге Дневног боравка су и младе особе којима је од стране суда изречена васпитна мера - појачаног надзора од стране органа старатељства уз дневни боравак.

Запослени

У Дневном боравку за децу и младе из породица у ризику, у 2018. години, радили су стручни радници следећих профила: специјални педагог, психолог; социјални радник; педагог и струковни васпитач.

У току 2018. године запослени у Дневном боравку за децу и омладину са поремећајем у друштвеном понашању су присуствовали следећим едукацијама, семинарима, конференцијама и сл:

- стручни скуп „Сјај и сенке хиперактивности“ у организацији Удружења „Витезови осмеха“ у О.Ш. „Светозар Марковић Тоза“
- скуп „Подршка савременој породици“ у организацији Удружења „Витезови осмеха“
- конференција „Системи подршке и заштите усмерени према опоравку-прилика за развој сарадње и јачање заједнице у борби против злоупотребе дрога“ у организацији Удружења „Излазак“ у Београду,

У Табели бр. 10 може се видети кретање броја корисника Дневног боравка за децу и младе из породица у ризику у периоду од 2014. до 2018. године.

10. Кретање броја корисника Дневног боравка од 2014.-2018. године

Године	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.
Број корисника	84	60	50	44	51
Ланчани индекс	102	71	83	88	116

Током 2018. године, право на коришћење услуга Дневног боравка за децу и младе из породица у ризику, остварио је 51 корисник, од чега је 20 новоуписане деце (од тога је 12 дечака и 8 девојчица).

Децу су, у Дневни боравак, упућивале школе, стручни тимови Центра или су долазили на иницијативу родитеља. Са децом се радило групно и индивидуално, на шта је нарочито стављен акценат, пре свега због хетерогеног састава групе (пол, узраст, економски статус, манифестовани проблеми код детета). За свако дете које је укључено у Дневни боравак контактирана је школа и размењивала су се искуства о раду са децом.

Напомене о практичном раду службе

У 2018. години, остварена је интензивнија сарадња са породицама корисника услуге Дневног боравка кроз чешће кућне посете и групне родитељске састанке.

Сарадња са школама, основним и средњим, које похађају корисници Дневног боравка је континуирана и неопходна. Педагошко-психолошке службе школа као и професори разредне и предметне наставе, партнери су нам на истом задатку, васпитно-образовном унапређењу и напредовању корисника.

Са службом Дома здравља сарадња се успоставља по потреби, углавном саветодавно и услужно. Проценом индивидуалних потреба сваког корисника, упућују се на третмане у развојно саветовалиште, код логопеда и на друге потребне третмане.

Центар за социјални рад града Новог Сада, служба Дневног боравка, има потписане протоколе о сарадњи са: Културним центром Новог Сада, Медицинским факултетом у Новом Саду, Високом школом за здравство и социјални рад св. Елизабете из Братиславе, Словачка, истурено одељење Мартин Лутхер у Бачком Петровцу, Удружењем грађана „Путоказ“, Друштвом „Распустилиште“, удружењем за интегративну дечију психотерапију, удружење грађана „Без проблема“.

Поред услуга дневног збрињавања, практиковане су и ванинституционалне активности. Основни циљ ових активности је васпитно-психолошки утицај на развој детета путем широког спектра културних, спортских и психо-социјалних навика и садржаја.

Остварен је наставак успешне сарадње са Културним центром Новог Сада на реализацији музичког програма „Ел система“. Током 2018.године деца су наступала на Новосадском „Jeez festivalu“.

У оквиру „Ел система“ програма деца су наступала на обележавању 15 година рада Прихватилишта за децу „Сигурна дечија кућа“.

Сарадња са „Културним центром“ Новог Сада одвијала се и кроз ликовне радионице које су се одржавале два пута месечно у дворцу „Еђшег“ у Новом Саду. Биоскоп „Арена“ такође нашим корисницима омогућава да бесплатно гледају филмске пројекције.

Током летњег распуста, десеторо деце боравило је у одмаралишту Црвеног крста Србије „Криста Ђорђевић“ у Баошићима у Црној Гори.

Такође, у јулу месецу у оквиру сарадње са удружењем „Мала срећна колонија“ деца су боравила у кампу у природи на Дунаву на „Официрцу“.

Донације

Новогодишње пакетиће деци су донирали Удружење Моториста Нови Сад у акцији Мото Деда Мраз, „Црвени крст Новог Сада“, РТВ Војводина, Одбојкашки клуб Војводина, Покрајински завод за урбанизам. Удружење уметника из Новог Сада „Високо Ц“ донирало је корисницима услуге Дневног боравка и Прихватилишта за децу и жене Новогодишњу представу и пакетиће.

Активности Дневног боравка деце имладих из породица у ризику, у наредном периоду, биће усмерене на унапређење сарадње са постојећим донаторима и проналажење нових.

5.5. САВЕТОВАЛИШТЕ ЗА БРАК И ПОРОДИЦУ

Саветовалиште за брак и породицу се бави саветодавно-терапијским радом, израдом програма превенције, информативно-едукативним и истраживачким радом. Пружа психотерапијске, саветодавне и консултативне услуге и ради са корисницима услуга по принципу добровољности и личне спремности да раде на решавању проблема и по принципу дискреције.

Саветовалиште функционише као вид организоване професионалне подршке и помоћи грађанима у домену брачног и породичног живота. Циљ и мисија Саветовалишта је унапређење квалитета живота појединаца, партнера и породица.

У Саветовалишту за брак и породицу, у току 2018. године, радило је пет стручних радника (3 психолога и 2 педагога).

У току 2018. године непосредним саветодавно-терапијским радом са клијентима обухваћено је **749 случајева, односно 920 клијента и реализовано 2052 сеанси.**

11. Кретање броја „случајева“ (комплетне породице, парови или појединци)

Године	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.
Број „случајева“	750	814	748	826	749
Ланчани индекс	88	108	92	110	91

У Табели бр. 11 може се видети да, у посматраном периоду, број породица, парова или појединаца, који су се обратили Саветовалишту за брак и породицу варира. У току 2018. године, евидентирано је за 9% мање случајева у односу на претходну годину.

Укупан број сеанси у Саветовалишту за брак и породицу у 2018. години је 2052 сеанси које су реализоване кроз саветодавно – терапијски рад са клијентима.

Анализом проблема због којих су клијенти долазили у Саветовалиште, током 2017. године, уочава се наставак тренда пораста броја клијената са комплексном предразводном и постразводном проблематиком, насиљем у породици у свим релацијама (партнерска, родитељска, породична), комплексном адолесцентском проблематиком, проблемима у родитељству-родитељска немоћ, породице са мулти - проблемима и сложеном проблематиком (сиромаштво, незапосленост, конфликти, ризик од суицида и хомицида и др.), губици члана породице, емотивне декомпензације због прекида партнерског односа, као и пораст клијената са клиничком симптоматологијом, доминантно из анксиозног и депресивног спектра, који захтевају дуготрајан психотерапијски рад, али и потребу за преиспитивањем и изналажењем оптималнијег начина рада са овом врстом проблема у Саветовалишту.

Родна структура клијената Саветовалишта указује да услуге саветовалишта тражи и користи 624 жена и 296 мушкараца. Евидентиране разлике могу указивати на начин на који мушкарци и жене перципирају постојање проблема, значај проблема и доступност опција за његово решавање.

Од укупно 2.052 саветодавно - терапијске сеансе, током 2018. године, 750 сеанси су реализоване са клијентима које су долазили због партнерских проблема, 638 сеанси са клијентима који су долазили због индивидуалних проблема, 664 сеансе су реализоване са клијентима који су долазили због родитељске и због породичне проблематике.

12. Структура „случајева“ према примарном проблему

Примарни проблем	2017.	2018.	%
проблеми у партнерском односу	257	222	29,64
проблеми у поступку развода	26	19	2,54
проблеми деце у нефункционалним породицама	46	41	5,47
насиље у породици	133	130	17,36
Остало	364	337	44,99
УКУПНО	826	749	100

Најчешћи проблеми са којима су се клијенти обраћали за помоћ су: проблеми у партнерском односу 29,64%, партнерско насиље и насиље у породици 17,36 %, проблеми у поступку развода 2,54% и проблеми деце у нефункционалним породицама 5,47% (пораст комплексне предразводне и постразводне проблематике, са структурираним и интензивним конфликтима између родитеља), тешкоће родитеља у успостављању и одржавању родитељског ауторитета (део ове проблематике укључили смо у рубрику - остало), појединци у стању емоционалне кризе и животног застоја са доминантним симптомима депресивности,

анксиозности, безнадежности и суицидалности. Део ове проблематике укључен је у рубрику – остало, која обухвата укупно 44,99% проблематике клијената.

Активности и пројекти:

Едукације, стручни скупови и друге активности у којима су током 2018. године учествовали стручни радници Саветовалишта:

- Стручни скуп «Програми подршке раном развоју утемељени на читању са дететом: теоријски основи, смернице за покретање и значај умрежавања», Хармонија, Нови Сад,
- Састанак мреже „Опна“, Крагујевац,
- Национална конференција «Место-улога и перспективе лиценцираног породичног саветника у систему социјалне заштите Србије», Београд ,
- Едукација «Заштита деце од злостављања и занемаривања на интернету»,
- Едукација «Улога и одговорности Центара за социјални рад у заштити жртава насиља у партнерским и породичним односима», ЦСР Нови Сад;
- Округли сто „Обнављање лиценце за специјализоване послове у социјалној заштити“, Покрајински завод за социјалну заштиту, Нови Сад,
- Међународна конференција»Хранитељство као подршка раном развоју», Нови Сад,
- Едукација:»Рад са менталним поремећајима у систему социјалне заштите» ЦСР Нови Сад,
- Национална конференција:»Сјај и сенке хиперактивности»,
- Округли сто «Место и улога породичних саветовалишта у оквиру центара за социјални рад у лепези услуга локалне заједнице», ЦСР Вршац,
- Међународна конференција «Когнитивни приступ као обogaћење системског приступа у саветовању», Комора социјалне заштите, Београд,
- Радионица „Стандарди психосоцијалне подршке у ЦСР“,
- Стручни скуп «Подршка савременој породици», УГ Витезови осмеха, Нови Сад,
- Тренинг “Алтернативна брига и права деце у Србији“, Златибор,
- Фокус група. «Истраживање потреба стручних радника»Комора социјалне заштите, Нови Сад,
- Симпозијум «Ефикасна саветодавна пракса- значај сарадње и умрежавања релевантних институција, ОШ Светозар Марковић Тоза, Нови Сад,
- Конференција»Јачање породице-поглед на могућности», мрежа организација за децу Србије, Београд,
- Међународна конференција «Стрес и ментално здравље», УГ Витезови осмеха, Нови Сад,
- Стручни скуп «Карактеристике клијената и начин њиховог упућивања у саветовалиште при ЦСР», ЦСР Суботица,

- Европски и међународни конгрес психотерапеута Србије»Разум и осећајност у психотерапији»,
- Међунродна конференција»Изазови социјалне инклузије» УГ Витезови осмега, Нови Сад,
- Стручни скуп»Саветовалиште у социјалној заштити-стандардизација услуга саветодавно-терапијског рада»ЦСР Нови Сад,
- Округли сто» Етичка пракса и супервизија специјализованих послова у социјалној заштити» Комора социјалне заштите, Нови Сад,
- Стручни скуп «Унапређење знања и вештина потребних за рад са младим ЛГБТ особама» , Група «Изађи» Нови Сад,
- Едукација»Дете са траумом од препознавања до помоћи» Комора социјалне заштите, Сремска Каменица,

5.6. СЛУЖБА ЗА ФИНАНСИЈСКО-РАЧУНОВОДСТВЕНЕ И АНАЛИТИЧКО-ПЛАНСКЕ ПОСЛОВЕ

Делатност Службе за финансијско-рачуноводствене и аналитичко-планске послове се односи на следеће активности:

1. припрема годишњих оперативних планова рада Центра, укључујући и програмско буџетирање;
2. идентификовање потреба група корисника у локалној заједници;
3. иницирање развоја недостајућих услуга;
4. развијање међусекторског партнерства, иницирањем и учествовањем у изради и усвајању протокола о сарадњи и формирањем међусекторских тимова;
5. предлагање и учествовање у изради стратешких и акционих планова развоја система социјалне заштите на локалном нивоу;
6. покретање иницијатива и учествовање у формирању тела или одбора за планирање и развој социјалне заштите и социјалне политике на локалном нивоу;
7. информисање локалне заједнице о идентификованим потребама корисника и капацитетима Центра да одговори на те потребе;
8. праћење квалитета пружених услуга Центра;
9. промовисање делатности Центра у локалној заједници;
10. друге активности везане за унапређење рада Центра и побољшање квалитета услуга које се обезбеђују.

У току 2018. године у домену аналитичко-планских послова урађени су:

1. Извештај о раду Центра за социјални рад Града Новог Сада за 2017. годину
2. Извештај о раду Центра за социјални рад Града Новог Сада за 2017. годину за Одељење у Беочину

3. Извештај о раду Центра за социјални рад Града Новог Сада за 2017. годину за Одељење у Сремским Карловцима
4. Програма рада Центра за социјални рад Града Новог Сада за 2018. годину
5. Програм рада Центра за социјални рад Града Новог Сада за 2018. годину Одељења у Беочину
6. Програм рада Центра за социјални рад Града Новог Сада за 2018. годину за Одељење у Сремским Карловцима
7. Припремна фаза за израду Извештаја о раду Центра за социјални рад Града Новог Сада за 2018. годину (припрема подразумева прикупљање и обраду оног материјал који се не односи на статистичке податке везане за кориснике и реализоване услуге које се обрађују након истека текуће године)
8. Припремна фаза за израду Извештаја о раду Центра за социјални рад Града Новог Сада за 2018. годину Одељења у Беочин (припрема подразумева прикупљање и обраду оног материјал који се не односи на статистичке податке везане за кориснике и реализоване услуге које се обрађују након истека текуће године)
9. Припремна фаза за израду Извештаја о раду Центра за социјални рад Града Новог Сада за 2018. годину Одељења у Сремским Карловцима (припрема подразумева прикупљање и обраду оног материјала који се не односи на статистичке податке везане за кориснике и реализоване услуге које се обрађују након истека текуће године)
10. Припремна фаза за израду Програма рада Центра за социјални рад Града Новог Сада за 2019. годину (припрема подразумева исте активности као и код Извештаја с тим да се планирање броја корисника и услуга врши тек након завршене ове фазе у Извештају)
11. Припремна фаза за израду Програма рада Центра за социјални рад Града Новог Сада за 2019. годину Одељења у Беочину (припрема подразумева исте активности као и код Извештаја с тим да се планирање броја корисника и услуга врши тек након завршене ове фазе у Извештају),
12. Припремна фаза за израду Програма рада Центра за социјални рад Града Новог Сада за 2019. годину за Одељење у Сремским Карловцима (припрема подразумева исте активности као и код Извештаја с тим да се планирање броја корисника и услуга врши тек након завршене ове фазе у Извештају),
13. Вођење евиденције о лицима над којима је извршено насиље у породици и о лицима против којих је одређена мера заштите од насиља у породици
14. Достављени подаци: *Покрајинском обудману* – подаци о насиљу у породици; *Поверенику за информације од јавног значаја* – Извештај о примени Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја;

Из области рачуноводствено-финансијских послова урађени су следећи извештаји:

15. Извештај о извршењу Буџета – Образац 5 (доставља се тромесечно до 10-ог у месецу и годишње до 10 марта за претходну годину) –

- представља приказ извршења буџета, према изворима финансирања, доставља се Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања;
16. Спецификација враћених средстава – Образац СВС (доставља се до 10. јануара) – за правдање враћених средстава на жиро-рачуну, доставља се Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања;
 17. Спецификација враћених средстава – Образац СИП доставља се Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања месечно кад се изврши поврат више уплаћених средстава (за зараде, хранитеље и остало);
 18. Годишњи финансијски извештај (доставља се крајем фебруара) Управном одбору и Градској управи за социјалну и дечију заштиту;
 19. Завршни рачун – садржи 5 образаца и односи се на: годишњи извештај о приходима и расходима по изворима финансирања, извештај о стању имовине Центра на дан 31.12.2017. године, годишњи извештај о капиталним издацима по изворима финансирања, годишњи извештај о новчаним токовима и годишњи извештај о извршењу буџета по изворима финансирања. Доставља се Управи за трезор, и Градској управи за социјалну и дечију заштиту;
 20. Извештај о попису – до краја јануара за претходну годину;
 21. Образац СВИ 1 и СВИ 2– Извештај о структури и вредности непокретне имовине у својини Републике Србије на дан 31.12. – годишње, до 31.03.
 22. Пријава пореза на добит (28.06.) – Управа за трезор;
 23. Финансијски план (израђује се почев од септембра до децембра текуће, а као коначни усваја се до 31. јануара наредне године, односно године на коју се односи) – обухвата све области рада појединачно и пројекте у целини, а садржи: основне текуће издатке (зараде и материјални трошкови), додатна средства (за унапређење социјалне заштите) и захтев за основна средства и пројектне активности. Доставља се Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Граду и општинама;
 24. План набавки – израђује се у складу са изградом Финансијског плана, а усваја се према потребама набаве, тј. пре расписивања прве неопходне набавке. Објављује се на Порталу јавних набавки и интернет страници;
 25. Извештај о набавкама – квартално до 10-ог у месецу сваког тромесечја – Државној ревизорској институцији и Управи за јавне набавке;
 26. Извештај о финансијског унутрашњој контроли – ФУК образац подноси се до 31.01.2017.
 27. РАД образац за Статистику –Месечни извештај о запосленима и зарадама запослених – до 5-ог у месецу за претходни месец;
 28. Статистички обрасци – ИНВ и КГИ, у мају, по захтеву Статистике;
 29. Извештај о инвестицијама Градоначелнику – годишњи, у марту-априлу;
 30. Енергетски биланс Статистици, у априлу-мају, по захтеву;
 31. Електронске Пореске пријаве за зараде и друга примања – одмах по плаћању пореза и доприноса на сајт Пореске управе;
 32. МУН обрасци – о плаћеним доприносима на зараде и друга примања, у ПИО фонд, након плаћања.

5.7. ПРИХВАТИЛИШТЕ ЗА ДЕЦУ „СИГУРНА ДЕЧИЈА КУЋА“

Одлуком о изменама и допунама Одлуке о остваривању права у области социјалне заштите („Сл.лист Града Новог Сада“, бр.11/03) **проширена је делатност Центра у домену "остала социјална заштита у установама са смештајем"** и Прихватилиште са прихватном станицом „Сигурна кућа“ улази 2003. године у редовну делатност Центра.

Прихватилиште за децу обезбеђује привремено и целовито збрињавање деце без родитељског старања, жртава занемаривања, злостављања и злоупотребе које упути надлежни Центар за социјални рад и деце која се нађу у скитњи. Са децом се ради на усвајању здравствено-хигијенских навика, укључивању у процес образовања и/или омогућавању несметаног наставка школовања, укључивању у забавно-културне садржаје, спортске активности, организовању рекреације и укључивању у савремене токове друштва. Деца и млади остају у Прихватилишту док се за њих не утврди одговарајући облик трајног збрињавања.

Поред смештаја, исхране и хигијенско-здравствених услуга, у "Сигурној дечијој кући" обавља се и васпитно-образовни рад, забавно-рекреативне активности са децом на смештају, али и пружање саветодавно-терапијских услуга злостављаној, занемареној и злоупотребљаваној деци.

Прихватилиште за децу „Сигурна дечија кућа“ има капацитет 18 места за децу узраста од четири до 18 година старости. Деца и млади остају у Прихватилишту најдуже до 6 месеци и за то време водитељ случаја утврђује одговарајући облик трајног збрињавања.

У Прихватилишту за децу „Сигурна дечија кућа“, поред руководиоца, запослени су стурчни радници следећих профила: психолог, социјални радник, васпитачи и медицинске сестре.

13. Кретање броја корисника „Сигурне куће“ од 2014. до 2018. године

Године	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.
Број услуга	190	139	158	189	177
Ланчани индекс	114	73	113	120	94

Табела бр. 13 показује кретање броја корисника Прихватилишта за децу „Сигурна дечија кућа“ у петогодишњем периоду (од 2014. - 2018. године). Ланчани индекс показује кретање броја корисника односно раст или пад броја корисника у датом

периоду. У току 2018. године, број корисника Прихватилишта за децу «Сигурна дечија кућа» је смањен за 6% у односу на претходну годину.

Анализа структуре корисника

Током 2018. године у Прихватилишту за децу „Сигурна дечија кућа“ реализовано је 177 услуга смештаја, а од укупног броја смештене деце, 49% чине деца мушког а 51% деца женског пола.

Највећи број деце која су, у току 2018. године, смештена у Прихватилиште је узраста од 13 до 15 година старости (52%), затим узраста од 10-12 година (21%) и узраста 16- 18 година (20%).

Услуге смештаја деце у Прихватилиште су, у току 2018. године, пружане најчешће из следећих разлога:

- скитња (бекство) , односно у 71,18% ;
- насиље у породици и неадекватно родитељско старање 9,47%;
- неуспешно хранитељство 6,78%;
- смрт оба родитеља – 3,45%;
- прошња 2,30%;
- остало 6,82%.

Када се посматрају разлози престанка боравка у Прихватилишту за децу „Сигурна кућа“, онда се уочава да се деца најчешће:

- враћена у установу из које су побегли 39,55%;
- повратак у биолошку или сродничку породицу 20,34%;
- смештена у установу социјалне заштите 18,77%;
- преузео други центар за социјални рад 12,99%;
- смештена у хранитељску породицу 7,34%;
- спровођење малолетника на одслужење санкције 1,01%.

Током 2018. год. у Прихватилишту за децу „Сигурна дечија кућа“ смештани су малолетници без пратње - мигранти који су нађени или на граници или на отвореном простору без пратње одрасле особе и смештено их је укупно 6, 4 њих потиче из Авганистана, један из Ирака и један из Пакистана. У августу месецу 2017. године су отворена два прихватна центра за малолетне мигранте и то у Кикинди и Крњачи код Београда, те се нађена лица директно возе и смештају у исте центре.

Остале активности

Током 2018. године деца која су била смештена у „Сигурној дечијој кући“ су учествовала у бројним културно-едукативним и спортским садржајима. Више пута месечно одлазили су на куглање и друге игре у Куглани „Жабац“, учествовали су као публика у програму „Ел система“ у Културном центру Новог Сада. Организовани су једнодневни излети на Петроварадинску тврђаву, а сваког месеца, одлазили су и на бесплатне биоскопске пројекције и сл.

Као и претходних година, тако и 2018. бројни донатори омогућили су поделу новогодишњих пакетића за кориснике Прихватилишта.

5.8. ПРИХВАТИЛИШТЕ ЗА ЖЕНЕ И ДЕЦУ УГРОЖЕНЕ ПОРОДИЧНИМ НАСИЉЕМ „СИГУРНА ЖЕНСКА КУЋА“

На основу Решења Скупштине Града Новог Сада (Службени листу Града Новог Сада број 46/2009), донета је Одлука о проширењу делатности Центра за социјални рад Града Новог Сада у домену - остала социјална заштита у установама са смештајем – Прихватилиште са прихватном станицом Сигурна женска кућа. На основу Основног програма организације, Правилника о лиценцирању организација социјалне заштите и Статута Центра за социјални рад Града Новог Сада, успоставља се назив услуге социјалне заштите: Прихватилиште за жене и децу угрожене породичним насиљем „Сигурна женска кућа“.

Прихватилиште за жене и децу угрожене породичним насиљем „Сигурна женска кућа“ намењено је за привремени смештај корисника и примарно неодложно осигурање њихове безбедности у кризној ситуацији изложености породичном насиљу.

Након осигурања безбедности корисника смештајем у прихватилиште, реализовањем планираних и временски дефинисаних програмских активности ради се на успостављању и одржавању доживљаја сигурности, на оснаживању корисника, превазилажењу кризне ситуације и изналагању одрживих решења за самосталан живот без насиља у заједници.

Услуга смештаја у прихватилиште намењена је одраслим жртвама насиља у породици женског пола и њиховој деци оба пола која су директно или индиректно изложена насиљу. Услуга прихватилишта се пружа жртвама психолошког, физичког, сексуалног, економског насиља или насиља прогањањем од стране члана/ова породице и може бити истовремено пружена броју од укупно двадесет корисника (жена и деце). Смештај у прихватилишту може трајати најдуже шест месеци.

Функција Сигурне женске куће је да женама и деци угроженим насиљем обезбеди: физичку сигурност, егзистенцијалну сигурност, психосоцијалну подршку, правну

помоћ и тако омогући прекидање круга породичног насиља и пружи услове да жена ојачана изгради сопствену стратегију живота без насиља.

У току 2018. године у Прихватилишту за жене и децу угрожене породичним насиљем „Сигурна женска кућа“ радили су стручни радници следећих профила: руководилац-психолог, социјални радник и педагог. Поред њих били су ангажовани и: економиста, ноћни чувар-домар, домаћица и возач.

Просторије у кући заузимају 552 квадратна метра и све је опремљено за саветодавно-терапијски рад и заштићен живот смештених жена и деце. Капацитет „Сигурне женске куће“ је 20 лежајева и 5 помоћних.

Током 2018. године „Сигурној женској кући“ се за помоћ због изложености насиљу у породици обратило укупно 190 жена.

Од тога, саветовање телефоном на самоиницијативни позив кориснице извршено је са 60 жена. Током 2018. године у „Сигурној женској кући“ боравио је укупно 130 корисника (55 жена и 75 деце). Од тога броја, 49 жена је новопримљено у 2018. години, а 6 корисница је примљено 2017. године, које су окончале коришћење услуге 2018. године.

За рад Сигурне женске куће обезбеђен је контакт телефон и дежурство стручних радника 24 сата дневно и свих 7 дана недељно.

14. Кретање броја корисника “Сигурне женске куће“ од 2014.-2018.

Године	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.
Број корисника	106	110	124	101	130
Ланчани индекс	92	104	112	81	129

Табела бр. 14 приказује кретање броја корисника Прихватилишта за жене и децу угрожене породичним насиљем „Сигурна женска кућа“ у периоду од 2014. до 2018. године. У посматраном периоду број корисника углавном расте. У 2018. години, број корисника је већи за 29%.

Анализа корисника „Сигурне женске куће“

Место пребивалишта корисница

Од укупног броја корисница које су новопримљене у Сигурну женску кућу током 2018. године, 40 жена (82%) са 56 деце је са местом пребивалишта на територији Општине Нови Сад, док је 9 жена (18%) са 9 деце са местом пребивалишта ван територије Општине Нови Сад.

Начин остваривања првог контакта са Прихватилиштем

Начин остваривања првог контакта жене, жртве породичног насиља, са стручним тимом непосредно пре реализације смештаја у Сигурну женску кућу:

- на личну иницијативу директним обраћањем телефоном – 8%;
- на основу иницијативе полиције – 37%;
- преко водитеља случаја Центра за социјални рад Града Новог Сада у редовном поступку – 55%.

Дистрибуција облика злостављања

Врста насиља (злостављања) којем су биле изложене жене смештене у „Сигурну женску кућу“: доминантно физичко злостављање са психолошким злостављањем – 73%, доминантно психолошко злостављање – 14%, доминантно економско злостављање – 6%, доминантно сексуално злостављање – 5% и доминантно насиље прогањањем – 2%.

Дистрибуција корисника према узрасту и полу

Када се посматра старосна структура корисника, уочава се да је највећи број корисница у категорији одраслих лица (34,21%), затим у категорији младих (5,75%) и у категорији старијих корисница – 1,75%. Када је реч о деци, корисницама услуга „Сигурне женске куће“, запажа се да је највећи број деце у узрасној групи од 0 до 5 година – 52,30%, па потом у групи од 6 до 14 година (44,61%) и у групи од 15-17 година 3,08%.

Образовна структура корисника

Кориснице Сигурне женске куће су следеће образовне структуре: непотпуна основна школа – 14%, основна школа – 39%, III степен средње школе – 10%, IV степен средње школе – 29%; V степен средње школе – 8%; VI степен (виша школа) – 0%, VII степен (висока школа) – 0%. За разлику од претходних година када су доминирале кориснице са средњошколским нивоом образовања, 2018. године су услугу прихватилишта у једнакој мери користиле жене са основношколским и средњошколским нивоом образовања, док кориснице са вишим или високим нивоом образовања нису користиле услугу прихватилишта.

Власнички статус корисница

Кориснице Сигурне женске куће су следећег власничког статуса: поседују имовину (самостално или имају заједничку имовину са партнером) – 33%; не поседују имовину – 33%; нису дале податке – 34%.

Запослење корисница

При пријему у Сигурну женску кућу запослење је имало 31% жена, док 65% корисница није било запослено при ступању у Сигурну женску кућу. 4% корисница Сигурне женске куће су особе у пензији.

Током протекле године стручни радници су уложили значајне напоре у правцу запошљавања корисница у смислу очувања претходно успостављене сарадње са Градом Новим Садом – Градском управом за привреду и Покрајинским секретаријатом за социјалну политику, демографију и равноправност полова и

успостављања и одржавања сарадње са власницима бројних приватних фирми. Међутим, у том поступку радници Сигурне женске куће су се суочили са бројним проблемима, пре свега са ниском мотивацијом корисница Сигурне женске куће за запослењем. Током боравка у Сигурној женској кући, од укупног броја корисница које нису биле запослене, од стране стручног тима и наведених актера запослено је 11% корисница, што свакако представља веома мали број и знатно отежава процес ресоцијализације корисница након искуства насиља и боравка у Прихватилишту.

Напомена о практичном раду службе

Сигурна женска кућа остварује изузетно добру сарадњу са следећим службама и институцијама ван Центра за социјални рад: Полицијска управа у Новом Саду, Биро за пружање правне помоћи из Новог Сада и Национална служба за запошљавање – филијала Нови Сад. Успешна сарадња се остварује и са Предшколском установом „Радосно детињство“ из Новог Сада, са Основном школом „Јован Јовановић Змај“ у Сремској Каменици, са Домом здравља „Нови Сад“.

Искуство у раду са бројним судијама Основног суда у Новом Саду показује да је потребно додатно сензибилисати судије о проблематици насиља над женама и о последицама са којима се жене које бораве у Сигурној женској кући суочавају.

Сигурна женска куће је од стране Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, а у сарадњи са невладином организацијом „Новосадски хуманитарни центар“ из Новог Сада остварила средства за потребе адаптације предњег и задњег степеништа у дворишту Сигурне женске куће, куповину нових олука и гаражних врата, што је реализовано током 2018. године.

Стручни радници Сигурне женске куће учествовали су на организованим стручним обукама под покровитељством Центра за социјални рад и испуњавају услове за продужење лиценце за обављање основних стручних послова у социјалној заштити. Такође, запослени у прихватилишту су учествовали на бројним стручним, консултативним састанцима, округлим столовима и конференцијама у циљу унапређења знања и компетенција, као и повећања видљивости услуге социјалне заштите у којој раде. Између осталих, стручни радници су узели активно и значајно учешће у иницијативи „Нови Сад чита деци“, на конференцији „Како унапредити услуге подршке за жене са инвалидитетом изложене насиљу“, на конференцији „Слобода нема цену“, на годишњој конференцији мреже „Живот без насиља“, на годишњој конференцији Виктимолошког друштва Србије. Студентима психологије и педагогије Филозофског факултета, факултета „Лазар Вркатић“ и факултета „ТИМС“ из Новог Сада омогућена је пракса у прихватилишту.

Реализовани су бројни разговори и одржани су бројни састанци на различитим нивоима са представницима служби Центра за социјални рад Града Новог Сада у циљу унапређења сарадње на конкретном предмету, са представницима Полицијске управе у Новом Саду, Дома здравља „Нови Сад“, Предшколске установе „Радосно детињство“, Градске управе за социјалну и дечију

заштиту. Такође, представник Сигурне женске куће је активно учествовао на састанку Мреже за заштиту од насиља у породици „ЗОРА“.

Представници Сигурне женске куће су и ове године, традиционално, узели учешће у међународној, глобалној кампањи „16 дана активизма против насиља над женама“ у виду организације трибине под називом „Млада и безбедна – у породици и ван ње“ намењене информисању младих о проблему насиља над женама. Такође, у оквиру кампање „16 дана активизма“ прихватилиште је дистрибуирало информативни материјал о заштити од насиља и самом прихватилишту у шест амбуланти Службе за здравствену заштиту жена Дома здравља „Нови Сад“ са циљем да гинеколози у поверљивој атмосфери са пацијенткињама отворе тему изложености насиљу и дају им информативни материјал.

Током 2018. године поред скоро свакодневних донација физичких лица Сигурној женској кући у виду одеће и обуће за жене и децу, друге опреме за домаћинство, постељине, играчака, књига, донације су приложили и фирма „Унилевер“ из Београда, поликлиника „Вејновић“ из Новог Сада, Црвени крст Града Новог Сада, ОШ „Јован Поповић“ из Новог Сада, организација Мамаријум из Новог Сада, фирма „Integrated pharma solutions“ из Београда, Завод за урбанизам Града Новог Сада, чланице Женске одборничке мреже Скупштине Града Новог Сада, НВО „Новосадски хуманитарни центар“ из Новог Сада, представници Министарства правде, МЗ Сремска Каменица, пекара „Виолета“ из Новог Сада, удружење грађана „Високо Це“ из Новог Сада. Апотека „Зегин“ је 2018. године успоставила донације прихватилишту на месечном нивоу.

Када је реч о активностима које се тичу представљања феномена насиља над женама општој и стручној јавности, односно активностима у оквиру превентивног деловања у овом контексту, стручни радници Сигурне женске су учествовали и у следећим активностима:

- Током целе године, континуирано је вршено информисање грађана о феномену насиља у породици и начинима борбе и могућностима превазилажења тог проблема учешћем у бројним телевизијским и радијским емисијама, као и давањем изјава за електронске и штампане медије.
- Одржавање предавања студентима Филозофског факултета у Новом Саду и Факултета за спорт и туризам из Новог Сада у циљу њиховог сензибилисања за проблематику насиља над женама.
- Учешће на округлим столовима, трибинама и конференцијама у организацији других релевантних актера у локалној заједници у циљу информисања јавности о проблему насиља у породици и о услугама које се жртвама насиља пружају у Сигурној женској кући.

5.9. СЛУЖБА ЗА ЕКОНОМСКО-ТЕХНИЧКЕ ПОСЛОВЕ

Према Правилнику о организацији, нормативима и стандардима рада Центра за социјални рад Града Новог Сада, односно Статутом Центра, основана је Служба за економско-техничке послове.

Служба за економско-техничке послове обавља послове који су у функцији стварања услова за обављање делатности Центра и функцији подршке стручном раду.

Служба за економско-техничке послове у свом саставу има 26 запослених. У оквиру службе су: руководилац, референт за набавке, телефониста-портир, возач-курир, вешерка, спремачица, радник обезбеђења-портир, главни кувар и кувар, магационер, домар-референт заштите од пожара, помоћни радник у кухињи-сервирка, помоћна радница –спремачица.

У току 2018. године, у Центру за социјални рад Града Новог Сада са Одељењима у Беоцину и Сремским Карловцима, евидентирано је укупно 30.972 корисника, што представља повећање броја за 12% у односу на претходну годину.

Укупан број евидентираних права, мера, услуга и стручних поступака, у току 2018. године, у Центру за социјални рад Града Новог Сада са Одељењима у Беоцину и Сремским Карловцима, износи – 56.029, што представља смањење за 2% у односу на претходну годину.

ДИРЕКТОР

Добрила Чачија